

POROČILO o uresničevanju resolucije občine Ljubljana-Šiška o politiki izvajanja družbenega plana za obdobje 1981–1985 v letu 1985

Na področju družbenoekonomskih odnosov je bila v letu 1985 pozornost pretežno usmerjena v nadaljevanje izvajanja že začeti ukrepov za uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Rezultati se niso v celoti odrazili v gospodarskih dosežkih tako, da niso bile v celoti uresničene izhodiščne naloge gospodarjenja, načrtovane z resolucijo.

Visoki nominalni porasti kategorij poslovnega uspeha so posledica rasti cen in uvedbe novega obračunskega sistema, prav tako pa tudi povečanja produktivnosti dela in večjega fizičnega obsega proizvodnje.

Družbeni proizvod je porasel za 2,4 odstotka in je dosegel z resolucijo predvideno 2 do 3-odstotno rast.

Obseg industrijske proizvodnje je porasel za 3,6 odstotka (resolucija 5–6%), vendar je tudi pri spremljanju porasta industrijske proizvodnje sredi leta 1985 prišlo do sprememb v metodologiji tako, da rezultat ni v celoti primerljiv. Produktivnost dela je bila za 0,8% višja glede na preteklo leto. Število zaposlenih delavcev se je povečalo za 2,3% po organizacijskem principu, po teritorialnem principu za 2,0% in tako preseglo predvideno 1,5% rast. Število nezaposlenih pa se je zmanjšalo za 4,6% glede na povprečje leta 1984.

Lanskoletna tržna kmetijska proizvodnja je bila nižja od planirane predvsem zaradi izredno slabih vremenskih pogojev in nesorazmernij med nabavnimi in prodajnimi cenami.

Investicijska dejavnost se je na področju gospodarstva močno umirila (organizacije so pričele izgradnjo 41 objektov manjše predračunske vrednosti). Njihova skupna predračunska vrednost je znašala 1.644 milijonov din in je bila za 32% manjša kot predračunska vrednost investicij pričeti v letu 1984.

V družbenih dejavnostih so se investicije izvajale le v okviru programa samoprispevka III. Na to so vplivale predvsem zaostritve pri zagotavljanju sredstev in odobravanju investicijskih kreditov ter nizka akumulativna sposobnost investitorjev.

Naloge na področju ekonomskih odnosov s tujino, izboljšanja kvalitete gospodarjenja, uvajanja dosežkov znanosti v proizvodne procese in združevanja razpoložljivih investicijskih sredstev za skupne izvozne programe niso bile v celoti realizirane. Nizka – 1,8 odstotna rast konvertnega izvoza je v veliki meri posledica neustrezne ekonomske politike, ki v letu 1985 ni v zadostni meri vzpodbujala izvoznikov z realnim tečajem dinarja in drugimi oblikami stimulacij, ob tem pa so organizacije združenega dela precejšen del poslov s tujino prenesle v leto 1986.

Gospodarske organizacije združenega dela so v letu 1985 zaposlovale povprečno 32.851 delavcev ali za 656 (2%) več kot v letu 1984. Povprečni mesečni obračunani čisti OD na delavca je znašal 58.446 din (IND 195) in je višji kot v SR Sloveniji 53.986 din (IND 196) ter nižji kot v Ljubljani 59.410 din (IND 196).

Rast sredstev za skupno, splošno in osebno porabo se je gibala preko družbenih usmeritev, ki so narekovala zaostajanje za nominalno rastjo dohodka. Uspelo nam je zaustaviti padanje realnih čistih osebnih dohodkov, ki so porasli za 11,4%. Njihovo gibanje je bilo premalo povezano z doseženimi rezultati poslovanja. Tako so se osnovna delitvena razmerja pri razporejanju dohodka bistveno poslabšala, saj se je del čistega dohodka za osebno in skupno porabo delavcev povečal na račun akumulacije.

V letu 1985 smo kljub manjšim finančnim sredstvom zadržali nivo komunalnih storitev in uresničili plan stanovanjske izgradnje.

Na področju družbenih dejavnosti so se osnovni programi odvijali nemoteno.

I. GOSPODARSKA GIBANJA

V letu 1985 so bile uveljavljene spremembe v obračunskem sistemu na področju ugotavljanja celotnega prihodka, obračunavanja stroškov poslovanja ter na področju vrednotenja zalog. Namen sprememb v obračunskem sistemu je bil, da bi omejili izkazovanje in potrebo fiktivnega dohodka, hkrati pa razbremenili in finančno učvrstili gospodarstvo. Z zadnjimi spremembami zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka ter z neuresničeno delitveno politiko zastavljeni cilji niso bili doseženi.

Z novim obračunskim sistemom je v letu 1985 začela veljati obveznost revalorizacije surovin in materiala na zalogi ter surovin in

materiala, vsebovanih v zalogah nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov. Poglavitni namen revalorizacije je bil preprečiti obračunavanje fiktivnega dohodka, ki je rezultat prenizko vrednotenih zalog ter povečati finančno stabilnost gospodarstva, saj znesek učinka revalorizacije po zakonu povečuje poslovni sklad. Decembra lani pa je bila sprejeta sprememba zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka, ki je veljala že za zaključne račune za leto 1985. Bistvo te spremembe je v tem, da imajo OZD možnost znesek revalorizacije zalog porabiti za kritje obresti od kreditov za obratna sredstva in za kritje zneska negativnih tečajnih razlik iz zadolžitve v tujini za obratna sredstva. Del ugotovljenega zneska revalorizacije (na osnovi razmerja tuja – lastna obratna sredstva) zalog je v letu 1985 povečal celotni prihodek OZD gospodarstva. Ta interventni ukrep je zagotovil samo navidez večjo dohodkovno uspešnost organizacij združenega dela, kajti dohodek je bil ponovno fiktivno povečan zaradi neustrezno vrednotenih zalog, v ničemer pa ni vplival na izboljšanje likvidnosti gospodarstva. Celo obratno, zaradi višje izkazanega dohodka je gospodarstvo izkazalo tudi višjo osnovo za zajemanje vseh oblik porabe v letu 1985, v obliki poračunov po zaključnem računu pa je prišlo do dodatnega odtoka likvidnih sredstev iz gospodarstva v prvem tromesečju letošnjega leta. S to spremembo se je bistveno poslabšal položaj gospodarstva v razporeditvi dohodka. Zato lahko te ukrepe ocenjujemo kot še eno kratkoročno operativno, toda sistemsko neustrezno in enostransko rešitev. Namen spremembe je bil odpraviti napako v veljavnih predpisih, po katerih si OZD gospodarstva prilaščajo v korist lastnih virov ves učinek revalorizacije mimo delitve dohodka (zmanjšajo ga le za tečajne razlike pri kreditih za osnovna sredstva), iz tekočega poslovnega izida pa morajo pokriti zneske obresti in negativnih tečajnih razlik od kreditov za obratna sredstva. Zaradi stroškovnega obravnavanja teh obveznosti, ki kreditodajalcem ne priznava udeležbe v učinku revalorizacije, prihaja do močnega obremenjevanja tekočega dohodka. S povečanjem celotnega prihodka za ustrezn del učinka revalorizacije je bil dosežen manjši pritisk stroškov na izkazan finančni rezultat poslovanja OZD gospodarstva, zato ne moremo doseženih finančnih rezultatov OZD s področja gospodarstva v letu 1985 analizirati v povezavi z uresničevanjem zastavljenih ciljev razvoja v tem letu, ker ob njihovem sprejemanju še nismo poznali vseh sprememb.

Gospodarstvo je doseglo izredno visoke nominalne poraste osnovnih kategorij: celotni prihodek je porasel za 89%, porabljena sredstva za 100%, dohodek za 54%, primerljivi dohodek za 100%, razporejena sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev za 96% ter sredstva za akumulacijo za 57%.

Rast cen je preseгла planirane okvire, saj so cene glede na leto 1984 porasle pri proizvajalcih za 94,8%, cene na debelo za 83,8% in cene na drobno za 79,3%.

Organizacije združenega dela so ustvarile 359.124 milijonov din celotnega prihodka, kar je za 89% več kot v letu 1984. S prodajo blaga in storitev na domačem trgu so organizacije dosegle 57,7% celotnega prihodka. V primerjavi s preteklim letom so dohodki na domačem trgu porasli za 84%, kar je počasneje od rasti prihodkov, ustvarjenih s prodajo na tujem trgu (za 87%). Velik porast so imeli prihodki od obresti ter od subvencij in dotacij – 203%.

Gospodarske organizacije so porabile 287.304 milijonov din sredstev (IND 200), kar predstavlja 80% ustvarjenega prihodka. Med porabljena sredstva se po novem obračunskem istemu všteta še amortizacija nad predpisano stopnjo, izdatki za prehrano delavcev, plačila bančnih storitev in plačilnega prometa, stroškov negativnih tečajnih razlik, ter plačil obresti kreditov za obratna sredstva.

Zaradi obračunskih sprememb tako pri celotnem prihodu kot pri porabljenih sredstvih je za realnejšo primerjavo SDK izračunala porast primerljivega dohodka, ki je znašala 100% (indeks 200).

Glede na planirani dohodek je ustvarjeni za 9,6% večji. Stopnja rentabilnosti, ki pove koliko dohodka so organizacije usvarile na 100 din povprečno uporabljenih poslovnih sredstev je znašala 31,2 in se je glede na leto 1984 povečala za 13,5%.

Gospodarske organizacije so razporedile 71.632 mio din dohodka, torej več kot so ga ustvarile. Struktura delitve dohodka je bila sledeča: 20% za skupne in 2,1% za splošne potrebe ter 19,7% za druge določene namene, 31,8% za čiste osebne dohodek, 6,5% za skupno porabo v OZD in 19,9% za akumulacijo.

Razporejena sredstva akumulacije so znašala le 14.229 milijona din (IND 157), tako, da se je realni obseg akumulacije zmanjšal. To velja za vsa področja dejavnosti razen za področje kmetijstva (KIT KZ Medvode) in za stanovanjsko-komunalno dejavnost (Energetika TOZD Plinarna in TOZD Komunalna energetika).

Tako je v občini znašala stopnja akumulativne sposobnosti 6,1% in je bila za 12% manjša kot v letu 1984.

Povečana stopnja akumulativne sposobnosti in večji delež akumulacije v razporejenem čistem dohodku je doseglo 12 OZD (DO IKO TOZD ITAK, TOZD Trata-Črpalke, TOZD Trata Avtomatika, Tuba TOZD Tubal, ISKRA DO CEO, PAP TOZD Proizvodnja,

Gorenje Tiki, Lek TOZD Kozmetika, DONIT TOZD Laminati, TEKSTIL TOZD Tekstilna, DO Delikatesa TOZD Prodaja na drobno, Zastava avto TOZD Zastava), nižjo stopnjo akumulativne sposobnosti od 2 % pa 24 OZD.

Gospodarstvo je ustvarilo na 100 din povprečno uporabljenih poslovnih sredstev le 11,8 din sredstev za reprodukcijo, kar je za 0,9 din manj kot leta 1984. Velik del teh sredstev pa je že angažiran za financiranje manj razvitih republik in SAP Kosova, posojila po predpisih DPS, krije izgub drugih OZD, zato organizacije razpolagajo le z majhnim delom sredstev za reprodukcijo.

Med povprečnimi poslovnimi sredstvi je imelo gospodarstvo 61,5 % obratnih sredstev. V strukturi obratnih sredstev se je povečal delež denarnih sredstev in zalog, znižal pa delež terjatev in terjatev za predjume. Ugodno je tudi dejstvo, da so se krite terjatve do kupcev bistveno hitreje povečale od nekritih.

Funkcionalna sposobnost osnovnih sredstev celotnega gospodarstva je že več let nizka in se še slabša, saj se je stopnja odpisnosti opreme tudi v letu 1985 povečala.

Večletno bolj ali manj restriktivno omejevanje rasti bančnih plasmanov, pomanjkanje lastnih sredstev gospodarstva in hitra rast cen se pozna tudi v strukturi kreditov. Dolgoročni domači krediti so po podatkih iz zaključnih računov gospodarstva porasli lani za 45 %, medtem ko so se domači kratkoročni krediti več kot podvojili (IND 205). Tuji dolgoročni in kratkoročni krediti pa so se lani povečali za 61 %. Del gospodarstva je tudi lani imel težave s pomanjkanjem lastnih sredstev in najemanjem bančnih kreditov. Tovrstne težave je gospodarstvo reševalo z vse bolj nerednim poravnavanjem svojih kreditnih obveznosti, kar kažejo podatki v zaključnih računih o zapadlih, toda neplačanih kreditih, ki imajo sicer v domačih kreditih le majhen delež, njihovo stanje pa je bilo lani za 164 % večje od stanja leto poprej. Prav tako je gospodarstvo z zavlačenjem plačil za že dobavljene proizvode oz. opravljene storitve pridobilo sredstva za financiranje svoje aktivne.

Skoraj polovica poslovnih sredstev so OZD pokrivala s kratkoročnimi viri poslovnih sredstev v višini 174.291 mio din. Med njimi je bilo 46.063 mio din kratkoročnih kreditov in sicer 70,7 % za obratna sredstva. Visok porast kratkoročnih kreditov za obratna sredstva so imele organizacije iz panoge proizvodnje električnih strojev in aparatov, storitve na področju prometa, proizvodnja prometnih sredstev in predelava kovin.

V letu 1985 je sedem organizacij združenega dela poslovalo z izgubo v skupni višini 835.334 tisoč din. Izgube so za 88,5 % višje v primerjavi z letom 1984, ko je bilo konec leta 6 izgubašev. Največjo izgubo je izkazala ISKRA DO Elektrovezve TOZD Radio relejni in navigacijski sistemi 296.658 tisoč din. Od celotne izgube v občini so izkazale industrijske OZD 93 %, ostalo pa OZD s področja prometa in zvez. Nekritih obveznosti iz dohodka je bilo 64.801 tisoč din in sicer jih je imela 54.973 tisoč din DO Color TOZD Smole in 9.828 tisoč din ABC Pomurka DO Drogerija TOZD Plastika. Ostali znesek izgub se je nanašal na akontacije osebnih dohodkov in druge obveznosti, ki niso bile krite s čistim dohodkom.

Z izgubo je poslovala tudi ISKRA DO Mikroelektronika, vendar so v okviru SOZD ISKRA pokrivali izgubo pred oddajo zaključnega računa. Izguba v višini 655 mio din je posledica nesorazmerja med proizvodnjo, po dragi in zahtevni tehnologiji na eni strani ter komaj vpeljano maloserijsko proizvodnjo, ki ne more biti rentabilna, na drugi strani.

Organizacije, ki so leto 1985 sklenile z izgubo:

(v 000 din)

Naziv OZD	Znesek izgube	IND	Nekrita izguba	% št. del. po del. urah
ISKRA DO ISKRA Elektrovezve TOZD Radio relejni in navig. sistemi	296.658	668		296
ISKRA DO ISKRA Industrija baterij ZMAJ TOZD Baterije	119.771	—	105.778	207
Kemija DO Color TOZD Smole	203.517	—	—	125
Kemija DO Color TOZD Premazi	99.950	—	—	349
ABC Pomurka DO Drogerija TOZD Plastika	52.916	—	32.883	56
Integral DO LPP TOZD Mestni potniški promet	3.456	—	—	573
Integral DO LPP TOZD Obmestni potniški promet	59.066	—	—	319

ISKRA DO Elektrovezve TOZD Radio relejni in navigacijski sistemi

Organizacija je od leta 1983 poslovala z izgubo, ki se je vsako leto povečevala. V letu 1985 je bila pokrita iz sredstev rezerv (77.335 tisoč din) in iz drugih virov brez vračilne obveznosti (219.323 tisoč din). Vzrok za nastalo izgubo je v nerealiziranem nosilnem programu za namenskega kupca, ki še ni v celoti stekel zaradi nekaterih razvojnih problemov.

ISKRA DO Industrija baterij ZMAJ TOZD Baterije

TOZD je v treh periodičnih obračunih v letu 1984 izkazala izgubo, vendar se ji je konec leta izognila. V letu 1985 pa je poslovanje zaključila z 119.771 tisoč din izgube, od tega je 13.992 tisoč din pokrila iz sredstev rezerv, 105.778 tisoč din pa je ostalo nekrite. Glavni vzrok za izgubo je proizvodnja izdelkov, katerih krivulja življenjske dobe je v upadanju in padec kvalitete baterij, kar je imelo za posledico izpad naročil in približno za 30 % manjšo proizvodnjo.

DO Color TOZD Smole in TOZD Premazi

Obe TOZD sta izgubo pokrili iz sredstev rezerv in iz drugih virov brez vračilne obveznosti. Izguba v TOZD Smole je znašala 203.517 tisoč din, v TOZD Premazi pa 99.950 tisoč din. Vzroke izgube je treba iskati v neprilaganju spremenjenim tržnim razmeram in totem konceptu vodenja poslovne politike ter notranji neorganiziranosti poslovnih funkcij.

ABC Pomurka DO Drogerija TOZD Plastika

Organizacija je že ob periodičnih obračunih med letom 1985 poslovala z negativnim finančnim rezultatom in leto zaključila z načrtovano višino 52.916 tisoč din izgube, tako, da uspešno poteka sanacija zgrešene poslovne politike iz preteklosti. Konec leta 1985 so z referendumom sprejeli sklep o združitvi v enovito DO ter se na novo registrirali kot trgovska in ne proizvodna organizacija.

INTEGRAL DO LPP TOZD Obmestni potniški promet in TOZD Mestni potniški promet

TOZD LPP je poslovno leto zaključil z izgubo v višini 59.065 tisoč din, TOZD MPP pa 3.456 tisoč din. Oba TOZD sta izgubo pokrila iz sredstev rezerv in iz drugih virov brez vračilne obveznosti. Veljavni sistem financiranja razvoja in oblikovanja cen na nivoju mesta Ljubljane je imel ob visoki inflaciji negativen vpliv na poslovanje obeh temeljnih organizacij, ki sta velikega pomena za celo Ljubljano.

II. NALOGE NA GOSPODARSKEM PODROČJU

1. Ekonomski odnosi s tujino

Osnovne usmeritve – večje vključevanje v mednarodno menjavo in delitev dela ter 18 % povečanje konvertibilnega izvoza, ki naj bi zagotovilo polno izkoriščanje kapacitet, potrebni uvozni repromaterial in možnosti za uvoz opreme – nismo uspešno uresničili.

Izvozne organizacije so poslovale v nestabilnih pogojih gospodarjenja in v izjemno negotovem položaju zaradi kasnitev pri sprejemanju nove devizne zakonodaje. Prav dolgotrajno sprejemanje novih predpisov je vplivalo na slabše izvozne dosežke.

Ukrepi kot so realni tečaj dinarja, izvozne stimulacije, davčne olajšave in ugodnejši pogoji pridobivanja kreditov in ki so v preteklih letih prispevali k dohodkovno uspešnejšemu konvertibilnemu izvozu, v lanskem letu niso več motivirali izvoznikov k povečanju izvoza predvsem zaradi svoje neučinkovitosti. Padanje cen na zunanjih tržiščih in le 73,3 % zvišanje srednjih tečajnih vrednosti sedmih valut v primerjavi s 94,8 % porastom cen pri proizvajalcih je zmanjšalo dohodkovno uspešnost izvoza. Zato so se organizacije v večji meri odločale za povečanje prodaje na domačem trgu, kjer je bilo mogoče s slabšo kvaliteto proizvodov doseči boljše finančne rezultate. Pomanjkanje, neustrezna kvaliteta ter časovno nezanesljiva oskrba z domačimi materiali in surovinami so dodatno omejevali organizacije v prizadevanjih za povečanje izvoza. Del sklenjenih izvoznih poslov v letu 1985 so organizacije realizirale šele v prvih mesecih leta 1986. Skupni izvoz blaga v vrednosti 34.552 mio din je bil le za 1,1 % večji glede na leto 1984. Konvertibilni izvoz je znašal 21.869 mio din (indeks 101,8), kar predstavlja 63,1 % vsega izvoza, izvoz na kliring pa je ostal na ravni leta 1984. Občinski izvoz predstavlja v izvozu SR Slovenije 8,8 % (konvertibilni izvoz 7,1 %), v izvozu ljubljanskih občin pa 42,3 % delež (konvertibilni 36,7 %). V lanskem letu je največji delež imel izvoz finalnih proizvodov (97,1 %), izvoz izdelkov nizke stopnje obdelave 2,6 % delež in izvoz surovin pa le 0,3 %.

Izboljšala se je tudi regionalna usmerjenost izvoza, saj se je izvoz v ostale razvite države povečal za 9,8 % njegov delež v celotnem izvozu pa za 2,2 odstotka. Povečal se je tudi izvoz v države SEV (za 3 %). Izvoz v države v razvoju pa je močno upadel in se je njegov delež zmanjšal od 27,1 % na 24 %.

Tudi v letu 1985 so največ izvozile organizacije združenega dela s področja industrije.

Izvoz desetih največjih delovnih organizacij – izvoznikov občine (vsi so s področja industrije) predstavlja 80,6 % vsega konvertibilnega izvoza občine. V primerjavi z letom 1984 je to za 1,5 % manj.

V letu 1985 niso dosegle ravni konvertibilnega izvoza iz leta 1984 naslednje organizacije združenega dela: ISKRA Center za elektrooptiko (indeks 52,4), SLOVIN Slovenijavino (94,5), ISKRA Široka potrošnja TOZD TV Pržan (98,9), COLOR (99,2) in AERO TOZD Tovarna celuloze (73,4). V primerjavi s prejšnjim letom so porast izvoza na konvertibilno področje dosegle TZ Litostroj (indeks 150,3), ISKRA Avtomatika (158,5), LEK (132,3), DONIT (126,5) in Dekorativna (100,5).

Planirani konvertibilni izvoz je preseglo le pet organizacij združenega dela: TEKSTIL TOZD Tekstila za 167,0 % več in TOZD Tkalnica (99 %), RAŠICA (87,1 %), LEK (32,3 %) ter COLOR (1,2 %).

Najnižjo realizacijo so dosegli v ISKRA Mikroelektronika z 8,1 % izpolnitvijo plana, TEKSTIL TOZD Galant (19,1 %) in TOZD Predilnica (25,7 %), UNITAS (25,9 %), IMP DO IKO (30,8 %) ter ISKRA Elektrovezve s 33,4 % izpolnitvijo plana.

Precej večji kot v letu 1984 je bil lani uvoz blaga. Skupni uvoz je znašal 56.945 mio din blaga, kar je v primerjavi s predhodnim letom za 15,2 % več. Od tega je bil konvertibilni uvoz 22.165 mio din (indeks 116,6), klirinški pa 34.780 mio din (indeks 114,3). Brez upoštevanja uvoza DO Petrol Zemeljski plin, ki uvaža plin za vso Slovenijo, je vrednost uvoza znašala 25.696 mio din, kar je v primerjavi z letom 1984 za 14,7 % več. Uvoz občine predstavlja 14,5 % blagovnega uvoza v SR Sloveniji (konvertibilni 7,4 %), v ljubljanskem uvozu pa 47 % (konvertibilni 30,6 %). V lanskem letu so organizacije uvozile največ repromaterialja in sicer kar 96,9 % celotnega uvoza. Delež opreme je v skupnem uvozu znašal 2,4 % in blaga za široko potrošnjo 0,7 %.

Saldo zunanjetrgovinske blagovne menjave je bil negativen v višini 22.293 mio din, kar je za 47 % več kot v letu 1984. Ob neupoštevanju uvoza Petrola DO Zemeljski plin pa je bil saldo pozitiven, vendar za 24,5 % manjši kot v predhodnem letu. Saldo na konvertibilnem področju je bil negativen v znesku 281 mio din (v letu 1984 je bil saldo pozitiven), saldo na klirinškem področju pa je bil pozitiven, vendar za 1,3 % manjši. Pokritost uvoza z izvozom je dosegla 60,9 %, od tega je bila pokritost na konvertibilni 98,7 %, na kliringu pa 36,8 %. Brez upoštevanja DO Zemeljski plin je bila v letu 1985 pokritost 134,9 % (v letu 1984 148 %) in sicer na konvertibilnem področju 98,7 % (v letu 1984 110 %) ter na klirinškem področju 360,5 % (v letu 1984 375,3 %).

Na tako veliko povečanje uvoza in poslabšanje pokritja uvoza z izvozom so v veliki meri vplivale pričakovane spremembe devizne zakonodaje in nepoznavanje možnosti uvoza v letu 1986. Organizacije združenega dela so v zadnjih mesecih preteklega leta pohitele z uvozom, s čimer so si zagotovile dobro oskrbljenost z uvoznimi surovinami in reprodukcijskim materialom za prve mesece leta 1986. Na povečanje uvoza je dodatno vplivala cenejša nabava repromaterialov in surovin iz uvoza zaradi neusklajene rasti tečaja tujih valut in domačih cen.

Skupni devizni prilivi od izvoza blaga, storitev in iz kreditnih odnosov so v letu 1985 znašali 25.972 milijonov dinarjev in so v primerjavi z lanskim letom višji za 1,9 %, prilivi s konvertibilnega področja so znašali 15.955 milijonov dinarjev in so za 13 % večji v primerjavi z letom 1984.

Porast konvertibilnih prilivov je bil celo za 11,2 odstotne točke hitrejši od porasta konvertibilnega izvoza. Skupni devizni odlivi so v letu 1985 znašali 45.550 milijonov dinarjev in so se v primerjavi z letom 1984 povečali za 27,8 %. Odlivi na konvertibilno področje so se povečali za 25,3 % in so znašali 18.147 milijonov dinarjev. Saldo deviznih prilivov in odlivov je negativen in znaša 19.579 milijonov dinarjev, saldo konvertibilne devizne bilance je tudi negativen in znaša 2.192 milijonov dinarjev.

Na novo smo najeli 40.038 tisoč din (ali 215.606 \$) kreditov, vrnil pa 2.744.614 tisoč din (ali 14.779.828 \$). Vračila kreditov so bila večja za 37,8 % kot v letu 1984, novo najeti krediti pa nižji za 92,2 %.

2. Energija

Problemato oskrbe z energijo obravnavamo na področju Ljubljane enotno. Aktivnosti v SIS za energetiko ljubljanskih občin so bile usmerjene na zagotavljanje kvalitetne oskrbe z energijo in gorivi. Pri oskrbi z energijo ni bilo večjih motenj, k čemer so pripomogli tudi varčevalni ukrepi v OZD, čeprav še niso izkoriščene vse možnosti.

Združevanje sredstev za razvoj premovalništva je vplivalo na relativno dobro oskrbo s premovalom v industrijskih organizacijah, medtem ko je bila oskrba za široko potrošnjo vse leto bolj skromna. Preskrba bi bila ustrežnejša, če bi premovalniki dosledneje izpolnjevali obveznosti iz sporazumov glede rokov in količin in če ne bi prihajalo do permanentnih motenj pri železniškem transportu premovala.

Petrol DO Zemeljski plin je v letu 1985 priključil na plinovodno omrežje Škofjo Loko z okolico, pričel z izgradnjo omrežja v Slo-

venski Bistrici in Žalcu. Za priključitev zemeljskega plina iz Alžirije so že pripravili projektno dokumentacijo, tečejo pa tudi raziskave za primerno lokacijo izgradnje podzemnega skladišča.

3. Industrija

Fizični obseg industrijske proizvodnje se je po dvomesečni stagnaciji v začetku leta 1985 v mesecih marec, april in maj močno povečal. V mesecu juniju se je spremenila metodologija spremljanja (nove vrednosti za ponderacijske koeficiente). S tem se je spremenil pomen posameznih proizvodov in obenem udeležba posameznih panog v skupni industrijski proizvodnji. Tako se je fizični obseg industrijske proizvodnje s 7,5 % rasti v maju zmanjšal na 2,8 % rast v juniju in povečal na 3,6 % rast konec leta 1985 (v Ljubljani je porast fizičnega obsega industrijske proizvodnje dosegel 4,5 % glede na prejšnje leto, v Sloveniji pa 1,2 %). Na manjši porast industrijske proizvodnje je vplival predvsem upad v proizvodnji električnih strojev in aparatov za 15,8 %, ki je v naši občini močno zastopana. Največjo rast proizvodnje so dosegli v bazični kemični industriji (indeks 161,6), strojni (125,5), proizvodnji kemičnih izdelkov (indeks 117,8) in proizvodnji prometnih sredstev (indeks 116,8).

Oskrbljenost s surovinami in repromateriali, tako domačimi in uvoženimi, je bila celo leto na visoki ravni ter po kvantitativni plati ni omejevala proizvodnje.

V letu 1985 problem oskrbe ni bil več primarnega pomena, pač pa ga je dobil problem prodaje oziroma zmanjšano povpraševanje. Naročila z domačega trga so stagnirala, šišenske industrijske organizacije pa 73 % prihodka ustvarijo s prodajo na domačem trgu. Narasle so zaloge gotovih izdelkov pri proizvajalcih v industriji za 151 %, zaloge materiala, surovin, drobnega inventarja in embalaže pa za 123 %. Organizacije so se namreč odločile za večji obseg surovin in materiala kot bi ga potrebovale v normalnih stabilnih razmerah zaradi slabih izkušenj iz preteklih let pri preskrbi. Nadpovprečno so se povečale zaloge nedovršene proizvodnje v panogi predelava kovin, strojogradnji, proizvodnji električnih strojev in aparatov.

Posebno za industrijske organizacije v občini je značilna velika ekonomska in tehnološka zastarelost opreme in postopkov, ki se je v preteklih letih realnega nazadovanja investicijske dejavnosti še poglobila. Investitorji se na eni strani bojujejo z nizko akumulativno in reprodukcijsko sposobnostjo, na drugi strani pa z zaostrenimi pogoji najemanja investicijskih kreditov in pridobivanja garancij za financiranje nastalih prekorakev naložbenih vrednosti. Tako se sicer manjša prekomerna investicijska poraba oziroma se usklajuje obseg investicij z realno razpoložljivimi akumulacijskimi sredstvi, vendar se s tem onemogoča nujno potrebna dinamika prestrukturiranja gospodarstva.

Konec leta 1985 je bilo na območju občine Ljubljana-Šiška v gradnji 26 industrijskih objektov. Največ se je investiralo v panogo proizvodnja električnih strojev in aparatov, predelavo kemičnih izdelkov in proizvodnjo pijač. Investitorji s področja industrije so vlagali predvsem v opremo 2.818.019 din in gradbena dela 1.306.178 din.

Vse investicije so z izvedbo v časovnem zaostanku za leto ali več.

Od sedmih investicij v teku, katerih zaključek so investitorji načrtovali v letu 1985 jih je 5 v poizkusnem obratovanju.

To so: COLOR TOZD Smole – razširitev proizvodnje poliester-skih smol, SLOVIN Slovenija vino – polnilna linija za vino, ISKRA IEZE TOZD Keramika – razširitev in modernizacija proizvodnje I. faze, LEK TOZD Farmacija – modernizacija farmacevtske proizvodnje I. faze, DONIT TOZD Laminati – rekonstrukcija in sanacija proizvodnje I. faze.

Za ostali dve: ISKRA AVTOMATIKA TOZD Naprave za energetiko in teleinformatiko – industrijska avtomatika III, ISKRA ELEKTROZVEZE – TOZD RRNS – Mura 82/83 predvidevajo začetek obratovanja v letu 1986.

V ISKRI Telematiki še vedno potekajo gradbena dela za projekt ISKRA 2000, v DONITU pa so adaptirali objekt za del proizvodnje filtrov, medtem ko je v izdelavi elaborat za preselitev proizvodnje filtrov v Vodice.

Realizacija ostalih investicij je bila predstavljena v novo srednje-ročno obdobje, saj s pričetkom investitorji zamujajo zaradi finančnih težav.

4. Kmetijstvo

V letu 1985 je bil dosežen naslednji obseg tržne proizvodnje mleka 6.722.000 l, 2.127 ton klavne govede, 4.118 kom mlade pitane govede, 735 ton pšenice, 1.586 ton krompirja, 174 ton koruze, 133 ton oljne ogrščice, ovsa 132 ton in 163 ton ječmena.

Tržnost klavnega goveda je bila nekoliko nižja kot v letu 1984, toda enaka planirani. Nižja je bila zlasti tržnost mladega pitane goveda, višja pa tržnost ostalega goveda. Občutno pod predvidevanj v letu 1985 je bila tržnost klavnih telet in plemenskih goved. Glavni vzrok za nižjo tržnost v letu 1985 so bila cenovna

nesorazmerja med stroški pitanja in prodajno ceno živine. Vremenski pogoji za rastlinsko pridelavo med letom niso bili najboljši (dolga zima, vlažno poletje, toča v posameznih predelih), tako da je pridelano nekoliko več krompirja in pšenice, toda manj kot smo planirali (krompirja za 21 % manj od planiranega, pšenice za 19 %).

Tržnost mleka je ostala na enakem nivoju kot v letu 1984 in je nižja za 6 % od planirane. Vzrok za to je predvsem v odkupnih cenah, pomankanju krme oziroma izredno dolgi zimi.

Oskrba z repromaterialom je potekala dokaj nemoteno, toda razkorak med cenami repromateriala in cenami kmetijskih pridelkov je bil zaskrbljujoče visok.

Melioracijska dela je Kmetijska zemljiška skupnost izvajala po svojem programu, usklajen s programom pospeševalne službe KIT KZ Medvode ter Agroemone TOZD Poljedelstvo-govedoreja Domžale, ki je v letu 1985 izvedla agromeliorativne posege na površini 114 ha na območju krčevin pri Smledniku.

Agrarne posege smo izvedli v nižinskem delu občine in v Polhograjskih Dolomitih, v Vodica, Zapogah, Povodju, Zavrhu in Pirničah so bili urejeni dostopi na kmetijska zemljišča, izkopani kanali za odvod meteorne vode itd.

Skupno je bilo na območju Polhograjskih Dolomitov in Rašice izboljšanih oziroma na novo pridobljenih in vključenih v intenzivno pridelavo hrane ca. 38 ha zemlje.

Zaključene so bile melioracije ob Gameljščici na površini 72 ha zemlje. Ob pomoči Območne vodne skupnosti Ljubljana-Sava je bil na komasacijskem območju Pirniče urejen odvodnik Mošnica.

Na zaraščenih kmetijskih površinah, kjer so lastniki zainteresirani za proizvodnjo smo opravili agromelioracijske posege.

Ugotovljamo, da je interes proizvajalcev hrane za izboljšanje kmetijskih zemljišč čedalje večji, prav tako pa se je povečal interes po medsebojni menjavi kmetijskih zemljišč.

5. Promet in zveze

V tovornem prometu je prišlo v letu 1985 do negativne tendence naraščanja cestnega tovornega prometa na račun upadanja železniškega (za cca 2%). Povezovanje med udeleženci v transportni verigi v smislu integralnega transporta je bilo premajhno.

V obeh temeljnih organizacijah, ki se ukvarjata z mednarodnimi tovornimi prevozi so se rezultati v poslovanju s tujino v letu 1985 poslabšali. V Vektorju TOZD Izredni prevozi se je zmanjšal delež izvozne realizacije v celotnem prihodu zaradi izpada poslovanja z Irakom. Z nakupom 120 tonske prikolice so razširili ponudbo svojih storitev.

V Viatorju, TOZD Tovorni promet je bil delež izvozne realizacije v celotnem prihodu 43,6%, kar je 0,5% slabše kot leta 1984. Velike težave jim je povzročal izpad plačil tujih poslovnih partnerjev.

V letu 1984 začeta izgradnja pretovornega terminala v občini Vič-Rudnik, ki jo TOZD Tovorni promet izvaja v okviru DO; je v zaključni fazi in bo predvidoma končana v marcu ali aprilu 1986. Prav tako uspešno je potekala obnova in modernizacija voznega parka, saj so kupili 60 novih tovornih vozil.

Obnova voznega parka mestnega in obmestnega potniškega prometa poteka počasneje. Povprečna starost avtobusov je več kot osem let, čeprav so v letu 1985 kupili 18 novih avtobusov za obmestni in 30 za mestni potniški promet (od tega 12 avtobusov še ni dobavljenih). V TOZD Mestni potniški promet so zaradi dotrajanosti izločili 25 vozil. Tudi tehnična baza za vzdrževanje vozil je zastarela, stopnja odpisanosti osnovnih sredstev v TOZD Delavnice je kar 97%. Zato se slabša kvaliteta prevoznih storitev predvsem v mestnem potniškem prometu, saj se ob 10% rasti števila potnikov število prevoženih kilometrov ni povečalo.

6. Trgovina

Preskrba z osnovnimi živlenskimi artikli je bila dobra, občasno je primanjkovalo le margarine, prave kave in limon. Večje težave je povzročala slaba preskrba s premogom. Struktura nakupov se je prevesila v korist cenejših izdelkov, kar je posledica padanja kupne moči prebivalstva.

Nizka akumulativna sposobnost trgovskih organizacij in oteženi kreditni pogoji so vzrok, da tudi v letu 1985 na območju občine v družbenem sektorju ni bila zgrajena nobena nova prehrabena trgovina. DO Emona Merkur TOZD Maloprodaja je v prvem polletju preuredila trgovino na Prušnikovi 89 v samopostrežno trgovino. Mercator DO Rožnik TOZD Gmada je vlagala sredstva v prostore za samopostrežno trgovino v Novih Dravljah, vendar investicija predvidoma ne bo končana v letu 1986.

Potekala je aktivnost za pridobitev novih prostorov za razširitev prodajaln na Medvedovi 12 in Šišenski 63 in za izgradnjo nove tržnice. Ponudbo živilskih artiklov v nekaterih krajevnih skupnostih bogatijo zasebne trgovine. V letu 1985 je začela poslovati trgovina z zelenjavo in sadjem v Novih Dravljah, odprta pa sta bila še dva kioska.

7. Turizem in gostinstvo

Turistična ponudba je bila omejena predvsem na nudenje prenočitvenih in gostinskih uslug. Z izjemo nekaterih manjših akcij šišenskih turističnih društev večjih turističnih prireditev ni bilo.

Število gostov v šišenskih prenočitvenih zmožljivostih je ostalo na ravni iz leta 1984, minimalno (za 2%) pa se je povečalo število nočnin, pri čemer je število nočnin tujih gostov ostalo na lanskoletni ravni. Slabši rezultati od planiranih so pogojeni predvsem z odprtjem avtoceste Naklo-Ljubljana, ki je speljala tok tujih turistov mimo nekaterih večjih gostinsko-turističnih objektov naše občine (Motel Medno, POZD Kanu). V Motelu Medno se je število nočitev zmanjšalo za 4%, število nočitev tujih gostov pa za 19%. Pri drugem velikem nosilcu turistične in gostinske ponudbe Mercator Hoteli — TOZD Ilirija so rezultati boljši. Za 24% večje število skupnih nočnin, za 41% večje število nočitev tujih gostov ter boljša gostinska ponudba, popestrjena z nekaterimi akcijami so TOZD Ilirija v letu 1985 prinesle za 120,4% večji dohodek kot v letu 1984.

Nastavitveni center je začel v letu 1985 poslovati s polnimi nastanitvenimi zmožljivostmi za svoje ustanovitelje, zato od meseca maja prostih sob praktično ni.

Večjih investicij v turistične in gostinske objekte v Šiški v letu 1985 ni bilo. Manjša vlaganja so bila v Motelu Medno, kjer so preuredili del gostinskih prostorov in spremljajoči del objekta, v hotelu Ilirija in Integralu DO Golfturnist Tozd Gostinstvo pa so za izboljšanje turistične ponudbe pristopili k adaptaciji prenočitvenih zmožljivosti ter gostinske opreme.

Zasebna turistična in gostinska ponudba se ni veliko spremenila. Odprta sta bila dva nova bifeja in dve okrepčevalnici, od teh ena premična na avtocesti Ljubljana-Naklo. V gostinskih lokalih so v glavnem spoštovali odredbe o delovnem času.

Na področju kmečkega turizma ni bilo pridobljenih novih kapacitet. V fazi izgradnje je objekt penzionskega tipa s 23 ležišči, katerega investitor je zasebni obrtnik.

Turistična društva so se srečavala z velikimi kadrovskimi in finančnimi težavami. Dejavnost se je odvijala le ob velikih naporih amaterskih delavcev, s skromno finančno podporo iz sredstev turistične takse. V tem smislu potekajo tudi dela v Dragočajni, kjer skuša turistično društvo urediti turistični avtocamp. V ta namen so uredili 4000 m² površin, popravili cesto, opremili recepcijo in postavili telefonsko govornico. Po načrtih bo turistični del avtocampa odprt že pred turistično sezono 1986.

8. Gradbeništvo

Zmanjšanje razpoložljivih investicijskih sredstev za naložbo v gospodarstvo (predvsem v industrijo), v infrastrukturo, v stanovanjsko gradnjo in v objekte družbenega standarda je najbolj občutno prizadelo gradbeništvo, pri čemer je prišlo do upadanja fizičnega obsega proizvodnje in manjše izkoriščenosti zmožljivosti kadrov, mehanizacije in opreme.

Posamezne organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo z gradbeništvo v občini, so stanje stagnacije v tej panogi reševale organizacijsko s povezovanjem interesov gradbenih organizacij znotraj delovnih in sestavljenih organizacij in poslovno-tehnično z modernizacijo proizvodnih procesov.

Zmanjšalo se je število zaposlenih delavcev v tej panogi, delež razporejenih sredstev za čiste OD v čistem dohodu je bil nižji kot v letu 1984.

V marcu 1986 je bil ukinjen začasni ukrep družbenega varstva samoupravnih pravic delavcev v IMOS DO SGP Stavbenik Koper, TOZD Gradbena operativa Ljubljana, saj so prenehali bistveni vzroki, ki so pogojevali, da je skupščina občine v marcu 1985 nastopila z ukrepi družbenega varstva v TOZD Gradbena operativa.

Poslovno leto ni nobena organizacija združenega dela s področja gradbeništva zaključila z izgubo, čeprav so SGP Stavbenik Koper, TOZD Gradbena operativa Ljubljana, Ingrad Celje TOZD Gradbena operativa, Gradbeni finalist Maribor TOZD Podi in podloge in Gradles Ljubljana celo leto poslovale na robu rentabilnosti. Vse našete organizacije združenega dela so imele stopnjo akumulativnosti pod 2%.

Organizaciji SGP Gradbincev Kranj TOZD Gradbena operativa in USLUGA TOZD Zaključna dela v gradbeništvo sta sicer dosegli stopnjo akumulativne sposobnosti nad 2%, vendar nista razporedili čistega dohodka za izboljšanje in razširitev materialne osnove dela.

9. Drobnogospodarstvo

Razvoj družbenega sektorja drobnega gospodarstva je zaostajal za povprečnim razvojem gospodarstva, na kar so vplivale zaostrene gospodarske razmere in nesposobnost tega dela gospodarstva, da bi se neposredno vključevalo v mednarodno delitev dela, oziroma da bi iztržilo ustrezen delež pri izvajanju kooperantskih del za izvoz.

Organizacije združenega dela niso pokazale večjega interesa, da bi prenesle individualno in maloserijsko proizvodnjo na specializirane enote drobnega gospodarstva bodisi družbenega bodisi zasebnega sektorja, čeprav jih planski dokumenti družbenopolitičnih skupnosti k temu zavezujejo.

Kljub prizadevanju za večje povezovanje samostojnega osebnega dela z organizacijami združenega dela v celovit sistem samoupravljanja združenega dela je le-to še vedno potekalo stihijno in je temeljilo na kupoprodajnih in kooperacijskih odnosih in ne na dolgoročnem poslovno tehničnem sodelovanju in dohodkovnih povezavah.

V prizadevanjih za povečan obseg kooperacij in za hitrejšo posredovanje informacij o kapacitetah drobnega gospodarstva ljubljanske regije je Gospodarska zbornica občin ljubljanskega območja v sodelovanju z obrtnimi združenji organizirala »Poslovno srečanje industrije in trgovine z drobnim gospodarstvom prav tako pa je izšel »Register drobnega gospodarstva občin ljubljanskega območja«, ki obsega vse enote tega dela gospodarstva po dejavnostih, izdelkih in teritorialnem principu.

Število organizacij v družbenem sektorju se ni povečalo. Konec leta 1985 so nastopili pogoji, da se je pogodbeno organizacija združenega dela LITEX statusno preoblikovala in se je kot enovita delovna organizacija v marcu 1986 priključila k ABC POMURKA DO Drogerija. Število obratovalnic nosilcev samostojnega dela je ostalo približno enako, nekoliko se je povečalo število oseb, ki opravljajo obrt kot postranski poklic, povečalo pa se je število zaposlenih delavcev pri samostojnih obrtnikih.

Ugodnejši bančni krediti za deficitarne storitvene obrtne dejavnosti so omogočili nakup kakovostnih manjših poslovnih prostorov za potrebe občanov po servisnih storitvah in za gostinske lokale v novih stanovanjskih soseskah.

Občinska davčna politika je v letu 1985 v celoti upoštevala vrsto olajšav, ki so v pristojnosti občinske skupščine. Kljub temu ugotavljamo, da davčne olajšave bistveno niso vplivale na razvoj samostojnega osebnega dela, ker sta osnovno davčno breme davek iz skupnega prihodka in pa prispevki za interesne skupnosti družbenih dejavnosti, katere davčni zavezanci neupravičeno štejejo k davčnim obremenitvam.

III. KOMUNALNO IN STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

1. Urejanje prostora

Prostorska zakonodaja, narekuje razen postopkov in vsebine sprejemanja planskih dokumentov tudi spremenjen in dopolnjen pristop pri izdelavi prostorskih izvedbenih načrtov. Preveritev obsega območij namenske rabe prostora in preveritev režimov urejanja v okviru dolgoročnega družbenega plana so pogojevale večje aktivnosti na tem področju, kar je še posebej povzročilo zastoje pri izdelavi prostorskih izvedbenih načrtov.

Naloga na področju priprave prostorskih izvedbenih aktov so potekale skladno s programom dela in so bile opravljene v sledečem obsegu:

a) Posebne strokovne podlage

Posebne strokovne podlage za ureditvena območja ŠP 14 (ŠP 218/1) Vodice, ŠS 3/4 (ŠS 12/2a južni del) Podutik in ŠS 3/2, 3 (ŠS 12/3b, 4b, 5b) so izdelane. Postopek sprejemanja teh dokumentov je časovno vezan na sprejem družbenega plana občine za obdobje 1986—90.

— ŠP 4 (prej ŠP 4, ŠP 5) industrijska cona ob Celovski cesti — izdelana je dokumentacija za namensko rabo prostora na podlagi katere se izdelujejo posebne strokovne podlage.

— ŠP 9/2, ŠP 9/3 (MeP 1/1, MeP 1/2) industrijska cona Medvode. Že izdelani osnutek zazidalnega načrta je potrebno ponovno vskladiti z opredelitvami v družbenem planu občine za obdobje 1986—90 zlasti v vsebinskem delu (preveritev posameznih programov, opredelitev površin za proizvodne in spremljajoče programe).

— ŠS 1/3 Pod hribom (prej ŠS 5/2)

Izdelane so bile začetne študije območja, vendar naloga ni bila realizirana, ker se predvidena gradnja prenaša v plansko obdobje 1986—90.

— Pokopališče Medvode

Dokumentacija še ni izdelana — študija je le opredelila ožjo lokacijo pokopališča (Sadovnice). Naloga se prenaša v naslednje srednjeročno obdobje.

— ŠP 6/4 Stanežiče (prej ŠP 11)

Dokumentacija ni izdelana, naročilo se prenaša v naslednje srednjeročno obdobje, saj je bil obseg in režim urejanja odvisen od opredelitev v dolgoročnem družbenem planu.

b) Resolucijske naloge, ki se financirajo iz združenih sredstev občin in mesta ljubljane so bile realizirane v dogovorjenem obsegu.

Opredelitev programa za izvedbo natečaja za območje zazidalnega otoka za Staro Šiško (med ulico Milana Majcna in Gasilsko) ni bil definiran in je bil predmet vsklajevanja v okviru dolgoročnega družbenega plana, zato naloga v letu 1985 ni bila izvedena.

c) Izdelava prostorskih izvedbenih načrtov.

Izdelava prostorskih izvedbenih načrtov za ureditvena območja zazidalnih otokov ŠO 9 (MeO 1, MeO 2/1, 2 del) Medvode, ŠR 9/1 (MeO 2/2 del, 3 MeO 3) Medvode, ŠP 1/2 (ŠP 1) Union in ŠP 2 (ŠP 2, ŠM 1) industrijska cona ob gorenjski progi je potekala v skladu z opredeljenimi roki. Vsebinska vskladitev in dopolnitev z zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor in sprejet družbeni plan občine za obdobje 1986—90 s programskimi zasnovami so osnova za sprejem teh dokumentov.

— ŠO 6, ŠP 6/1, ŠI 4 Šentvid (prej ŠS 108/1, ŠO 6, ŠI 6, ŠP 14)

Posebne strokovne podlage so izdelane variantno in so bile obravnavane na Komiteju za urejanje prostora.

— ŠS 12/3 Žeje (prej MeS 10/2)

V izdelavi so posebne strokovne podlage, ki so osnova za izdelavo prostorskega izvedbenega dokumenta. Realizacija gradnje se prenaša v naslednje srednjeročno obdobje 1990—1995. Osnovni problem tega območja je rešitev komunalne opreme.

— ŠS 1/1 Sp. Šiška (prej ŠS 101, ŠS 1/1)

Izdelane so posebne strokovne podlage, ki jih je potrebno dopolniti z ekološkimi študijami. Zato se naloga prenaša v leto 1986 s tem, da se bo nadaljevalo delo na izdelavi ureditvenega načrta.

— ŠR 2 Stadion Ljubljana (ŠR 2/1, ŠR 2/2, ŠS 102)

Izdelane so posebne strokovne podlage. Izdelava ureditvenega načrta in sprejem le-tega se predvideva v letu 1986.

— ŠS 9/5 Sora (prej MeS 2/1, 2, MeL 2)

Dolgoročni družbeni plan predvideva na območju Sore spremembo režima urejanja, zato naloga izdelave posebnih strokovnih podlag ni bila v celoti izvedena. V letu 1986 se predvideva izdelavo prostorskih ureditvenih pogojev tega območja, v srednjeročnem obdobju 1986—90 pa izdelava zazidalnega načrta za zazidalni otok ŠS 9/5 del (MeL 2) Sora — osnovna šola.

d) Sprejeti so bili zazidalni načrti:

— ŠS 4/1 del (ŠO 13) Dravlje — dom varnosti.

— ŠP 6/2 (ŠP 8) IMP — SKIP

— ŠS 3/4 (ŠS 12/2a severni del) Podutik

Potrjen je osnutek zazidalnega načrta, predlog bo sprejet, ko bodo zagotovljena nadomestna kmetijska zemljišča za zaščitene kmetije.

— ŠS 9/1 (Mes 7/3) Preska

Osnutek zazidalnega načrta je bil potrjen na zborih skupščine. Po sprejemu družbenega plana občine za obdobje 1986—90 bo predložen v obravnavo tudi predlog zazidalnega načrta.

— ŠP 21 (ŠP 6) Agrostroj

Izdelava osnutka zazidalnega načrta je bila prekinjena, ker je potrebno velikost in program zazidalnega načrta vskladiti z opredelitvami iz dolgoročnega družbenega plana.

V letu 1985 je bila dokončno rešena prostorska problematika DO Galvana, ki se je izselila s svoje lokacije v zazidalnem otoku ŠR 6/1 (ŠR 15).

V sodelovanju z ljubljanskim regionalnim zavodom za spomeniško varstvo je bil izdelan in sprejet odlok o zavarovanju umetnostnih, arhitekturnih in etnoloških spomenikov.

2. Komunalno gospodarstvo

Po reorganizaciji občinskih komunalnih skupnosti je v letu 1985 potekala vrsta aktivnosti za pripravo novih srednjeročnih in dolgoročnih planskih dokumentov, pri čemer je bil tudi upoštevan nov sistem financiranja razširjene reprodukcije.

Ker srednjeročni plan komunalne skupnosti kljub rebalansu v letu 1983 ni bil realen so v planu Komunalne skupnosti ljubljanskih občin za leto 1985 ostale vse nerealizirane naloge tega srednjeročnega obdobja. Z ozirom na zmanjšan dotok sredstev in ker so se vrednosti posameznih investicij zaradi podražitev povečale, je bil v septembru 1985 izdelan rebalans programa za leto 1985.

Področje urejanja stavbnih zemljišč je zajemalo naloge pridobivanja, priprave in opremljanja s komunalnimi napravami na območju občine. Kljub pomanjkanju finančnih sredstev pa ni prišlo do večjih zastojev. Izvedene so bile skoraj v celoti vse planirane naloge.

Pridobivanje, priprava in oprema zemljišč je bila izvedena v soseskah za stanovanjsko in industrijsko graditev v skladu s planiranimi programi investitorjev in samoupravne stanovanjske skupnosti. Poleg tega so bile izvedene tudi posamezne naloge v ostalih že zgrajenih območjih občine.

Omeniti pa je potrebno, da niso zaživel odkupi in priprave zemljišč v zazidalnih otokih na območju Podutika, Šentvida in

Medvod, saj je na teh območjih potrebno predhodno razrešiti problematiko nadomestnih kmetijskih zemljišč.

Na področju izgradnje cestnega omrežja, ulic in cest so se izvajala dela glede na dotok finančnih sredstev. Sredstva se financirajo s prispevkom 2% od čistega dohodka OZD, ter s prispevkom za uporabo stavbnega zemljišča ter samoprisklopom občanov. Na dotok sredstev pa je v določeni meri vplivala tudi sprememba samoupravne organiziranosti cestnega gospodarstva, saj so sredstva prispevka od motornih vozil in goriv pripadla skupnosti za ceste. Glede na navedeno je bila realizacija naslednja:

— cesta na Trati:

Cesta je bila v letu 1985 v celoti dokončana, tako da je bil opravljen tehnični pregled in pridobljeno uporabno dovoljenje.

— Tacenska cesta — pločnik:

Pločnik je v makadamski izvedbi izveden do Tabsorske ceste. Na odseku od Tabsorske ceste do mostu čez Savo pa je šele pridobljeno zemljišče za izgradnjo pločnika na tem odseku. Realizacija je predvidena v makadamski izvedbi po programu KSLO v letu 1986.

— obodna cesta Stanežiče:

V drugi polovici leta 1985 se je nadaljevala III. etapa izgradnje obodne ceste Stanežiče vključno z meteorno kanalizacijo. Zaradi vremenskih razmer se je z deli prekinilo in je nadaljevanje predvideno v aprilu 1986. Rok za dokončanje je v juniju 1986.

— Korotanska od Đakovičeve do mestne obvoznice:

V letu 1985 so bile pridobljene lokacijske osnove. Lokacijska dokumentacija bo pridobljena v maju 1986. V letu 1986 bo pridobljena lokacijska odločba in izdelani projekti za PGD in PZI.

— pločnik Tacen—Smartno:

Projektna dokumentacija je v celoti pridobljena. Dela bodo opravljena v letu 1986 in to na odseku od priključka na avtocesto do kmetijske zadruge.

— cesta Vikrče—Verje:

V letu 1985 so bila pričeta dela na izgradnji ceste Vikrče—Verje. Na območju ceste so bile vgrajene in obnovljene komunalne naprave vodovoda, meteorne kanalizacije in predvideni prehodi za bodočo fekalno kanalizacijo. Zaradi nezadostnih finančnih sredstev so bili realizirani le delni odseki. Nadaljevanje del je predvideno v letu 1986.

— cesta Sora—Trnovec — II. etapa:

Sredstva namenjena za realizacijo II. etape ceste Sora—Trnovec so bila na osnovi sporazuma med KS Trnovec—Topol, Občinskim SIS za ceste in Komunalno skupnostjo ljubljanskih občin preusmerjena za realizacijo ceste Vikrče—Verje. Izgradnja II. etape ceste Sora—Trnovec je predvidena v letu 1986.

— cesta Selo—Utik — projektna dokumentacija:

Z rebalansom programa za leto 1985 je predvideno, da se pridobi v letu 1986 projektna dokumentacija.

Program izgradnje komunalnih naprav individualne rabe financiramo iz prispevka iz čistega dohodka OZD v višini 1,2% od bruto osebnih dohodkov, prispevka na priključno moč in kreditov pri Ljubljanski banki. Na področju izgradnje objektov in naprav individualne komunalne rabe smo predvsem pridobivali projektno dokumentacijo. V celoti smo jo pridobili za izgradnjo fekalne in meteorne kanalizacije na območju Vižmarje nad klancem. Izdelan je bil tudi glavni projekt za odvod fekalnih voda iz območja Vikrče—Verje.

Zaostreni gospodarski pogoji v letu 1985 so vplivali na vzdrževanje objektov komunalne kolektivne rabe iz prispevka 1,10% od dohodka OZD. V prvih sedmih mesecih je bil priliv sredstev manjši od stroškov vzdrževanja tako, da je tedaj nastal problem likvidnosti. To stanje se je v zadnjih mesecih leta 1985 izboljšalo. Vzdrževanje objektov iz teh sredstev je potekalo po programih Komunalnega podjetja Ljubljana po dejavnostih, razen na področju obnove cest.

Novozgrajeni objekti in naprave komunalne kolektivne rabe (stanovanjske soseske Dravljje) še niso bile prenešene v upravljanje Komunalnega podjetja Ljubljana, ker niso bila sprejeta ustrezna merila glede opredelitve funkcionalnih in javnih površin. Le-te bodo predane v upravljanje in vzdrževanje v letu 1986 po predhodno opravljeni razvrstitvi, ki jo mora opraviti ZIL — TOZD Urejanje — enota Šiška.

Kot je bilo predvideno je potekala po programih Komunalnega podjetja Ljubljana tudi sanacija Tivolija, Rožnika in Šišenskega hriba.

3. Stanovanjsko gospodarstvo

Za zadovoljevanje stanovanjskih potreb so bile vse aktivnosti usmerjene k dokončanju že pričetih stanovanjskih sosesk in k pripravi novih sosesk v okviru programa Samoupravne stanovanjske skupnosti občine.

V letu 1985 je bila predvidena dograditev 148 stanovanj v soseskah ŠS 4/4 (prej ŠS 107/1) Šentvid Zvezda, ŠS 9/7 (prej

MeS 8/1) Svetje, ŠS 3/1 (prej 12/4a) Podutik in pričetek gradnje 352 stanovanj v ŠS 4/1 (prej ŠS 7/1) Dravljje, ŠO 6 Šentvid in ŠS 9/7 (prej MeS 8/1) Svetje.

Predvidene naloge so bile realizirane v naslednjem obsegu:

— dograjena so bila stanovanja v ŠS 4/4 Šentvid—Zvezda, ter v ŠS 3/1 Podutik (Stanovanjska zadruga Litostroj) in v ŠS 8/2 Gameljne (Stanovanjska zadruga Rašica) skupno 132 stanovanj.

— pričeta je bila gradnja stanovanj v ŠS 4/1 Dravljje, v ŠS 4/4, Šentvid—Zvezda (JLA) in ŠS 4/2 Nove Dravljje (Stanovanjska zadruga 13. maj RSNZ) — skupno 221 stanovanj.

— gradnja v ŠS 9/7 Svetje se ni pričela zaradi pritožb proti izdanim lokacijskim odločbam, ki še vedno niso postale pravno-močne.

Prenove, ki smo jih načrtovali na objektih Frankopanska 23, Medvedova 18, 22, 24, Lepodvorska 22, 23 in Žibertova 22, 23, še v letu 1985 nismo pričeli, ker je bilo območje ponovno preverjeno na nivoju dolgoročnega družbenega plana.

Sanacija objekta B-2 v Draveljski Gmajni, ki bi morala biti izvršena v letu 1985, bo zaradi težav pri zbiranju soglasij soinvestitorjev izvršena v letu 1986.

Problematike barakarskih naselij nismo reševali v skladu s predvideno dinamiko zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Porušenih je bilo le nekaj posameznih stanovanj na Korotanski in Drabošnjakovi, iz katerih so se stanovalci izselili v stanovanja, ki so jih dobili pri svojih delovnih organizacijah.

Za večje in bolj organizirano uveljavljanje združništva je bila predvidena ustanovitev enotne stanovanjske zadruge Ljubljana, ki bi bila odprtega tipa, s čimer bi bili omogočeni enakopravni pogoji za vključitev slehernemu občanu za razliko od sedaj obstoječih, ki so bolj ali manj »zaprtga tipa«. Zadeve se na tem področju še urejujejo.

Za delavce in občane z nižjimi prejemki ter upokojeince je bil razpisana V. natečaj za pridobitev družbeno najemnih stanovanj. Od 144 upravičencev v naši občini je stanovanja dobilo 48. Delna nadomestitev stanarin tistim imetnikom stanovanjske pravice, ki so potrebni tovrstne pomoči, je bila priznana 17. upravičencem. Razpisana in realizirana sta bila II. natečaj za pridobitev posojil za prenavo stanovanj v lasti upokojeincev in XI. natečaj za posojila delavcem zaposlenim pri zasebnih delodajalcih.

Hišna samouprava je bila dne 31. 12. 1985 ustanovljena v 442 objektih s 14.893 stanovanji, za ostali stanovanjski sklad, kar predstavlja 176 objektov s 1.346 stanovanji pa je bila imenovana začasna uprava. Od tega v 103 objektih s 260 stanovanji niso izpolnjeni pogoji za ustanovitev skupnosti stanovalcev, v preostalih 73 pa bo SSS nadaljevala z akcijo organiziranja hišne samouprave.

4. Požarna varnost

Program občinske gasilske zveze Ljubljana—Šiška kot operativnega izvajalca požarne skupnosti je bil izveden v celoti.

Izdelana je bila študija požarne ogroženosti občine Ljubljana—Šiška, ki jo bo treba stalno dopolnjevati. Nabavili smo eno orodno vozilo TAM 2000 in UKV zveze za štiri centre ter 6 naprav za podcentre. V zaključni fazi je izgradnja dveh gasilskih domov ter ena adaptacija, dokončali pa smo dva bazena za požarno vodo na Toškem čelu in Topolu.

Pregledi hidrantnega omrežja so bili izvršeni po zastavljenem programu. V akciji »NNNP 85« so gasilska društva v skladu s programi krajevnih skupnosti in v sodelovanju s pripadniki enot civilne zaščite izvedla skupne vaje; na centralni gasilski vaji v Preski—Medvodce sta sodelovali dve industrijski gasilski društvi in eno teritorialno prostovoljno gasilsko društvo. Izvedli smo tudi tečaje in seminarje za strokovno usposabljanje članstva ter tekmovanja za člane, članice, mladino in pionirje, v šolah in VVZ pa smo organizirali predavanja o požarni preventivi. Gasilska društva so devetnajskrat intervenirala v požarih, zaradi sušnega obdobja pa so dovažala pitno vodo na ogrožena območja. Izvršila so 126 prevozov in dostavila 728 m³ vode, ob poplavih pa so 7 krat črpala vodo iz ogroženih področij.

Iz zbranih sredstev za varstvo pred požari smo financirali poklicno gasilsko brigado, mestno gasilsko zvezo Ljubljana, Zvezo SIS mesta Ljubljana in strokovno službo ter občinsko gasilsko zvezo Ljubljana—Šiška.

Zaradi izteka mandata delegatski skupščini požarne skupnosti Ljubljana—Šiška so bile izvedene volitve novih delegatov in ostalih organov skupnosti.

IV. DRUŽBENE DEJAVNOSTI

V preteklem letu je bil razvoj družbenih dejavnosti v občini kot sestavni del družbenega razvoja mesta Ljubljana, podrejen usmeritvam programa dolgoročne gospodarske stabilizacije, s poudarkom na uresničevanju prednostnih programov, nalog in ciljev po posameznih področjih.

Izhodišča za vrednotenje programov SIS družbenih dejavnosti so izhajala iz ocene, da bo rast osebnih dohodkov 45%, materialnih stroškov pa povprečno 54%, upoštevajoč specifično materialnih stroškov v posameznih dejavnostih. Upoštevana je bila tudi 75%-na vrednost minimalne amortizacije, ki se je v letu 1984 obračunavala le 50%-no.

Financiranje programov SIS družbenih dejavnosti je potekalo v okviru enotnih stopenj, izhajajoč iz ocene, da bo globalna rast sredstev za financiranje programov SIS družbenih dejavnosti znašala 90% rasti dohodka oziroma, da bodo sredstva za družbene dejavnosti zaostajala 10% za dohodkom. Zaradi velikega razkoraka med resolucijskimi predvidevanji in dejanskimi gospodarskimi tokovi pa je bilo potrebno tudi v preteklem letu vrednotenje programov sprijeti prilagajati rasti dohodka, kar je imelo za posledico večkratno spreminjanje prispevnih stopenj. V letu 1985 je znašala povprečna stopnja za financiranje programov SIS družbenih dejavnosti 20,33 in je bila večja v primerjavi s letom 1984 za 1,3 točke. Iz bruto priliva so SIS družbenih dejavnosti na območju občine Ljubljana-Siška zbrale 16.075 mio din (od tega za financiranje programov republiških SIS 8.140 mio din, za financiranje občinskih in mestnih programov pa 7.884 mio din).

V letu 1985 smo skušali izenačiti osebne dohodke delavcev, zaposlenih v OZD družbenih dejavnosti z OZD delavcev v gospodarstvu. Zaradi inflacije in zaradi velikega porasta materialnih stroškov ter večletnega zaostajanja OD negospodarstva za gospodarstvom, smo v okviru danih materialnih možnosti le delno zmanjšali razkorak oziroma zaostajanje OD delavcev s področja družbenih dejavnosti, ki so v preteklem letu zaostajali za gospodarstvom še za okoli 13,4% v povprečju.

Ne glede na težke pogoje gospodarjenja v OZD družbenih dejavnosti pa so bili v letu 1985 uspešno izvedeni vsi prednostni programi, katerih izvajalci so namenjali posebno pozornost uresničevanju akcijskih stabilizacijskih programov z vidika smotne organizacije dela in racionalne porabe družbenih sredstev ter uresničevanju prednostnih ciljev.

V letu 1985 so bile izvedene vse načrtovane gradnje objektov družbenega standarda:

— iz programa II. samoprispjevka je bil predan namenu vzgojno varstveni prostor v KS Na Jami,

— iz programa III. samoprispjevka, so bili zgrajeni in predani namenu: vzgojno varstveni objekt v KS Dolomitski odred, prizidek pri OŠ Stane Kosce v KS Edvard Kardelj, osnovna šola v KS Bratov Babnik in Varstveno delovni center.

Zaradi dokončne uskladitve programskih osnov je bila izdelava projektne dokumentacije za prizidek pri OŠ Hinko Smrekar preložena v leto 1986.

Iz sredstev združene amortizacije občinskih izobraževalnih skupnosti je srednja šola za elektroniko z adaptacijo vajeniškega doma v Šentvidu pridobila učne delavnice za praktični pouk.

Na področju družbeno organiziranega varstva in vzgoje predšolskih otrok je bilo v VVO in družinsko varstvo vključenih 4640 ali 55% otrok. Tako smo načrtovano vključitev otrok za obdobje 1981—1985 presegleli za 2%. Izvedli smo vse oblike vzgoje in varstva otrok, ki smo jih načrtovali z resolucijo, vključno s pripravo otrok na vstop v osnovno šolo, v katero je bilo zajetih v VVO 1237 otrok, v okviru 180-urnega programa pa 171 otrok, ki niso bili vključeni v VVO. Koncem preteklega leta se je število otrok v VVO na območju občine zmanjšalo za 257 otrok. V preteklem letu so se VVO soočale s številnimi problemi, ki so se nanašali med drugim tudi na neustrezno izobrazbo večine varuhinj, na pridobivanje prihodka, vzdrževanja objektov in na neustrezne normative. Celotna problematika VVO je bila podrobneje opredeljena v analizi Stanje in problemi vzgoje in izobraževanja v občini Ljubljana-Siška, ki jo je obravnavala tudi občinska skupščina.

Na področju vzgoje in izobraževanja so se v preteklem letu nemoteno izvajali vsi programi po posameznih področjih.

V osnovnošolski pouk je bilo na območju občine vključenih 9391 učencev, od tega v celodnevno šolo 1136 ali 12,4% učencev, v podaljšano bivanje 1850 ali 20,19% učencev, v jutranje varstvo pa 1250 učencev.

Z izgradnjo osnovne šole Miška Kranjca v KS Bratov Babnik je bila uresničevana delna razbremenitev OŠ Veljko Vlahovič in OŠ Milan Mravljje.

V vsebinskem pogledu so osnovne šole s posebno pozornostjo izvajale prenovljen predmetnik in učni načrt, ki je bil v šolskem letu 1985/86 uveden tudi v šeste razrede.

Pozitivni premik je bil uresničen tudi pri uresničevanju nalog poklicnega usmerjanja, pri čemer so osnovne šole v okviru interesnih dejavnosti in dodatnega pouka, namenjale posebno pozornost razvijanju učenčevih interesov, sposobnosti in navad ter vsestranskega informiranja o področjih dela. Pri tem so šole intenzivno sodelovale s srednjimi šolami in s strokovno službo SIS za zaposlovanje v cilju pravočasnega in ustreznega usmerjanja učencev.

Delež učiteljev z neustrezno izobrazbo se je v preteklem letu zmanjšal od 11,70% v šolskem letu 1980/81 na 7,19%.

Problematika osnovnih šol se je nanašala predvsem na pomanjkanje sredstev za nakup in posodobitev opreme in učil, na izenačevanje materialnih pogojev dela osnovnih šol, vzdrževanje objektov in na pomanjkanje zunanjih mentorjev.

V srednje usmerjeno izobraževanje je bilo v preteklem letu vključenih v občini 2910 učencev. Osrednji problemi srednjih šol so še vedno: pomanjkanje kadra za poučevanje strokovno teoretičnih predmetov, manjkajoča sredstva za hitrejše posodobljanje opreme in učil ter manjkajoči učbeniki za nekatere predmete. V srednji šoli tehniških strok Franca Leskoška-Luke še vedno posebej izstopa problem manjkajoče telovadnice, ki bi jo ta šola s preko 1000 učenci nujno potrebovala. Srednja šola za elektroniko, ki je v preteklem letu pridobila delavnice za praktični pouk še ni uspela zagotoviti celotne opreme. Še vedno je nerazrešen problem mreže šol za področje elektrosmernitve, kar neposredno zadeva tudi srednjo šolo za elektroniko v Šentvidu. V preteklem letu se je pokazal na področju srednjega usmerjenega izobraževanja tudi problem nujne revizije oziroma prenove nekaterih predmetnikov, katerih vsebina v dosedanji učni praksi ni bila usklajena z dejanskimi potrebami.

V glasbeni pouk je bilo vključenih skupno 1522 učencev, od tega 949 učencev z območja občine Ljubljana-Siška. Glasbena šola se je soočala s primankljajem strokovnega kadra za pouk nekaterih instrumentov, na območju občine Bežigrad pa s prostorskim primankljajem. V preteklem letu so se v okviru občinske in mestne izobraževalne skupnosti začeli intenzivno razreševati problemi zagotavljanja sredstev za OD administrativno-tehniških delavcev, ki jih je morala šola pridobivati iz soudeležbe staršev.

Na področju zdravstvenega varstva smo v skladu z resolucijskimi cilji izvajali preventivne programe varstva aktivne populacije, uresničevali program zdravstvene vzgoje in povečevali zdravljenje in nego bolnika na domu. Na področju otroškega varstva smo v celoti izvedli načrtovani preventivni program, saj smo dosegli 92% -no precepljenost otrok. Preventivni program smo v celoti izvedli tudi v dispanzerju šolske medicine s posebnim poudarkom na zdravstveni vzgoji šolske mladine.

Zaradi pomanjkanja kadra oziroma neustrezne teamske zasedbe nismo izvedli popolne uveljavitve dispanzerskega načina dela v dispanzerju splošne medicine. V okviru dispanzerja medicine dela smo opravili več preventivnih pregledov od načrtovanih. Dispanzer je izvedel tudi anketo o evidentiranju delovnih mest z vidika ogroženosti zdravja zaposlenih delavcev.

V nego bolnika na domu smo v preteklem letu zajeli 552 bolnikov. Za to obliko zdravljenja moramo izboljšati pogoje dela, kar pa bo možno uresničiti le z nastavitvijo manjkajočega kadra in z razrešitvijo nekaterih problemov, ki že vrsto let spremljajo patronažno službo na terenu, (prevози).

Na področju zobozdravstvenega varstva predšolskih in šolskih otrok smo v letu 1985 dali velik poudarek zdravstveni vzgoji v VVO in v OŠ ter v zobozdravstveni ambulanti za noseče žene. Še vedno pa ugotavljamo razkorak, ki je prisoten med dejanskimi potrebami po zobozdravstvenih storitvah ter možnostmi za sanacijo zobovja, kar pogojuje oziroma vpliva na daljšo čakalno dobo.

Ne glede na zagotovljene ustrezne prostorske in kadrovske pogoje, s katerimi razpolaga TOZD osnovnega zdravstvenega varstva Šiška, pa smo se v preteklem letu že srečali s problemom dotrajanosti nekaterih medicinskih opreme, ki jo bo potrebno postopno nadomestiti. Zmanjševanje prispevne stopnje v celoti negativno vpliva zlasti na pokrivanje materialnih stroškov in tudi na obnovu opreme.

Občinska raziskovalna skupnost (ORS) je pospeševala inovativno dejavnost, širila raziskovalno dejavnost v OZD, popularizirala znanost med mladino in povezovala proizvodne in raziskovalne organizacije.

ORS je financirala 6 raziskovalnih nalog s področja gospodarstva, 4 s področja družbenih dejavnosti in 3 doktorske oziroma magisterske naloge. Financiranje teh nalog je bilo izvedeno ob soudeležbi ORS v višini 30%, 70% sredstev pa so zagotovile naročniške OZD oz. SOZD. Od skupno 13 raziskovalnih nalog je bilo končanih v preteklem letu 7 nalog, izdelava 6 nalog pa je bila prenešana v leto 1986.

ORS je finančno podprla delo klubov mladih tehnikov v občini ter zagotovila delno kritje materialnih stroškov šolskega naravoslovno-tehničnega društva pri srednji šoli za elektroniko ter sodelovala pri nakupu avtoklava za vzgojo micelija v navedeni šoli. ORS je sofinancirala tudi udeležbo mladincev iz občine Ljubljana-Siška na Astronomskem taboru na Čmem vrhu nad Idrijo.

Za nadaljnje populariziranje raziskovalne dejavnosti so bile ob občinskem prazniku podeljene nagrade za dosežke na področju razvoja laserskih sistemov in njihove aplikacije (»ISKRA«) ter za dosežke v proizvodnji kvasa (»UNION«). Skupno je bilo podeljenih 7 nagrad. V preteklem letu je ORS posredovala skupščini v

obravnavo informacijo o uresničevanju sprejetih sklepov s področja raziskovalne dejavnosti za preteklo obdobje ter analizo dohodkovnih odnosov med raziskovalnimi in proizvodnimi organizacijami združenega dela v občini Ljubljana-Šiška. Na podlagi navedene informacije in analize je skupščina sprejela usmeritve za nadaljnje delo na tem področju.

Na področju socialnega varstva smo dodeljevali socialne pomoči najbolj prizadetim kategorijam občanov v skladu s samoupravnim sporazumom o uresničevanju socialno varstvenih pravic. Ob tem smo tekoče valorizirali družbeno denarne pomoči in druge oblike pomoči, ki smo jih usklajevali v okviru danih materialnih možnosti, upoštevajoč hitro naraščanje življenjskih stroškov.

Program socialnega skrbstva smo v preteklem letu izvedli v celoti. Družbeno denarne pomoči, ki smo jih med letom 3 krat valorizirali, je prejelo 2483 občanov, od tega je prejelo 214 občanov stalno družbeno denarno pomoč. Center za socialno delo je intenzivno sodeloval s socialnimi komisijami v KS in s patronažno službo, da bi tekoče zagotovil pomoč socialno in zdravstveno najbolj prizadetim občanom, prav tako pa tudi pri odkrivanju novih primerov socialne ogroženosti, ki je v porastu. Dom starejših občanov je v skladu z resolucijskimi usmeritvami izvajal tudi izven domske dejavnosti za starejše občane, ki niso vključeni v Dom Marije Draksler Marjane. Tako je Dom organiziral pripravo in prevoz kosil za 52 občanov, v domsko ambulanto je bilo vključenih, raven domskih oskrbovancev, še 106 starejših občanov izven doma in nudil še druge usluge. Tudi v preteklem letu se je Dom starejših občanov soočal z velikim problemom kadrovskega deficita, ki negativno vpliva na izvajanje zdravstvene nege bolnih oskrbovancev. Od 228 starejših občanov, ki so bili v preteklem letu vključeni v domsko varstvo, je bilo 80% bolnih.

Na področju zaposlovanja smo načrtovali 1,5% rast zaposlovanja, ki smo jo presegli za 1,1%. Število zaposlenih se je povečalo v primerjavi z letom 1984 za 1018 delavcev, od tega v družbenem sektorju za 2,7% ali 988 delavcev.

OZD so načrtovali, da bodo zaposlili 639 pripravnikov (22,2% za določen čas), načrt pa so presegle za 21,6%.

Konec leta 1985 je bilo pri Skupnosti za zaposlovanje prijavljenih iz občine Ljubljana-Šiška 314 iskalcev zaposlitve, kar predstavlja 0,79%-no relativno brezposelnost. Število iskalcev zaposlitve je bilo za 7,3% manjše v primerjavi z letom 1984. Programe usposabljanja, izpopolnjevanja in izobraževanja smo na začetku preteklega leta verificirali v samoupravnih organih občinske skupnosti za zaposlovanje. Iskalce zaposlitve smo vključili: v programe izpopolnjevanja, usposabljanja, preusposabljanja in šolanja v skupinah ter v individualne programe, v katere je bilo vključenih 76 iskalcev zaposlitve. Za delo se je usposabljal 44 invalidnih oseb, od katerih se je polovica pričela usposabljati že v letu 1984.

Število upravičencev do socialne varnosti med brezposelnostjo ni bistveno povečalo od prejšnjega leta. Tako je denarno nadomestilo prejelo 108 iskalcev zaposlitve (leta 1984 — 102 upravičencev) in 36 denarno pomoč (leta 1984 — 37 upravičencev). Pri tem je pomembno, da se je povprečni čas prejemanja denarnih nadomestil skrajšal s petih na štiri mesece, medtem, ko se je čas prejemanja denarne pomoči med brezposelnostjo kar podvojil (s 5,5 meseca v letu 1984 na 12 mesecev v letu 1985).

Na področju štipendijske politike smo pripravili spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini. Za šolsko leto 1985/86 so organizacije združenega dela in skupnosti razpisale 966 kadrovskih štipendij, od tega več kot polovico za zahtevnostne stopnje III. in IV. Število razpisanih kadrovskih štipendij se iz leta v leto povečuje, kar ocenjujemo kot ugoden

trend. Od skupnega števila razpisanih štipendij pa jih je ostalo še vedno 225 nepodeljenih. Štipendije iz združenih sredstev je prejelo približno 290 učencev in študentov.

V letu 1985 smo v nasprotju s prejšnjimi leti zabeležili porast odločitev za nadaljnje izobraževanje zlasti mladine, ki je zaključila 4-letno srednje izobraževanje. Kljub temu smo posvetili posebno pozornost mladini, ki se je želela zaposliti. Pri zaposlovanju tega strokovnega kadra smo posebno dobro sodelovali z organizacijami, ki so opredeljene kot nosilke razvoja. V tem letu ugotavljamo tudi večje zanimanje deklet za izobraževanje v tehničnih poklicih na višji in visoki stopnji.

V preteklem letu smo izvedli obsežne kulturne aktivnosti v okviru društev in skupin, ki so izvedle 514 nastopov. Pri izvedbi programa Vodnikove domačije ni bilo motenj. Poseben poudarek je bil dan izvedbi Ostrovharjevih srečanj, revij otroških, mladinskih in odraslih pevskih zborov ter glumaških večerov. V centralni knjižnici s podružnicami je bilo izposojenih 269240 knjig. V primerjavi z letom 1984 je bila izposoja knjig za 40% večja. Tudi v preteklem letu smo skušali pridobiti manjkajoče prostore za centralno knjižnico. Nakup prostorov je bil vključen v srednjeročni plan za obdobje 1986—1990.

Na področju telesne kulture smo v letu 1985 izvajali vse načrtovane dejavnosti s poudarkom na razvijanju množičnih rekreativnih oblik telesno kulturnih aktivnosti. V 83-ih društvih je bilo vključenih 16000 aktivnih članov. Množične športne rekreacijske aktivnosti v KS in OZD (kolesarjenje, izletništvo, pohodi, trim aktivnosti) so dosegle velik razmah. V šolska športna društva je bilo vključenih preko 5000 otrok in mladine.

Vidne rezultate smo odsegli tudi na področju izgradnje in posodobitve telesnokulturnih objektov. Tako smo zaključili 1. fazo izgradnje gimnastičnega centra Spodnja Šiška, zaključili rekonstrukcijo skakalnega centra Mostec, zgradili in posodobili vrsto balinišč in tenis igrišč ter posodobili več klubskih prostorov in strelišč. Pomemben dosežek je tudi kandidatura za organizacijo BAI 1986. V okviru rekonstrukcije objekta na ŽSD Ljubljana smo v letu 1985 pričeli z dela na obnovi pomožnih objektov. Kljub prizadevanjem pa nismo uspeli z izgradnjo nadomestnih igrišč Partizan Šentvid na lokaciji SR 9/1 Pržanj, zaradi nepridobljenih soglasij sosedov.

V. SPLOŠNA PORABA

Uresničevanje resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Ljubljana-Šiška za obdobje 1981—1985 v letu 1985 je bilo usklajeno z družbenim dogovorom o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SR Sloveniji v letu 1985 in dogovora o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu Ljubljana za leto 1985.

Izvirni prihodki proračuna so bili v letu 1985 višji za 91,31% glede na leto 1984 in za 1,80% večji od načrtovanih. Prihodki od davkov občanov predstavljajo v strukturi vseh izvirmih prihodkov že 56,25% in so bili za 74,89% večji glede na leto 1984. Prihodki, ki pritekajo po avtomatizmu pa so bili večji za 117,57% glede na leto 1984.

Za skupne naloge, za katere so se ljubljanske občine dogovorile, oz. izhajajo iz statuta in drugih normativnih aktov, da jih financiramo iz proračuna mesta Ljubljane, smo iz sredstev proračuna namenili 24,82% delež skladno z dogovorom o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu Ljubljana za leto 1985.

Sredstva splošne porabe občine v letu 1985 so bila oblikovana in razporejana v naslednji višini:

Zap. št.	Besedilo	Plan 1985 oz. rebal.	Realizacija		Indeks	
			1984	1985	5 : 3	7 : 4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Dogovorjena poraba	863.435	444.086	863.435	100	194
2.	Priznavalne borcem NOV	27.355	—	27.355	100	—
	Skupaj dogovorjena poraba	890.790	444.086	890.790	100	200
3.	Povečanje za nelimitirano porabo					
	— turistične takse	6.900	3.106	7.401	107	238
	— takse na promet par- klarjev in kopitarjev	4.112	2.185	3.781	91	173
	— lastni prihodki upravnih organov	60.000	34.705	60.555	100	174
	Skupaj nelimitirana poraba	71.012	39.996	71.737	101	179
I.	SKUPAJ DOGOVORJENA PORABA IZ IZVIRNIH PRIHODKOV (1+2+3)	961.802	484.082	962.527	100	198

Zap. št.	Besedilo	Plan 1985 oz. rebal.	Realizacija		Indeks	
			1984	1985	5:3	7:4
1	2	3	4	5	6	7
4.	Vmjena sredstva prorač.	9.466	3.419	9.467	100	276
5.	Prenešena sredstva iz preteklega leta	1.725	5.148	1.725	100	33
6.	Odstopljene prometne davek republike za leto 1984	5.078	—	5.078	100	—
II.	I+4+5+6	978.071	492.649	978.797	100	198
9.	Združevanje sredstev za mestni proračun	420.243	226.686	420.243	100	185
10.	Poraba občine in mesta Ljubljana	1.398.314	719.335	1.399.040	100	194
11.	Izvorni prihodki nad dogovorjeno ravnijsko porabe	30.621	46.872	55.454	181	118
RAZPOREJENI PRIHODKI		1.428.935	766.207	1.454.494	101	189

VI. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

V preteklem letu smo dali poseben pomen nadaljnjemu uveljavljanju temeljnih sistemskih in normativnih rešitev, sprejetih na zvezni in republiški ravni v prejšnjem obdobju, kar velja predvsem za uresničevanje obrambnih in samozaščitnih interesov.

Planirane naloge obrambnih in varnostnih priprav smo izvajali skladno s sprejetimi programi in občinsko resolucijo, pri čemer so imele prednost prioritete naloge.

Teritorialna obramba je v organizacijskem in strokovnem pogledu dosegla tako stopnjo razvoja, kot je bila načrtovana z resolucijo. Tudi organizacijska krepitev enot in štaba teritorialne obrambe ter usposabljanje za naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite smo opravili po sprejetem programu.

V vseh organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih smo izpopolnjevali, konkretizirali in dosegli večjo zanesljivost obrambnih priprav ter načrtov, celovitost in mobilnost obrambno-samozaščitnega delovanja v pripravah in v akciji ter posvetili več pozornosti hitrejši in bolj dosledni krepitvi vloge in odgovornosti vseh subjektov družbenega razvoja.

Nadaljevali smo s procesom izpopolnjevanja obrambnih načrtov kot temeljnih dokumentov za izvajanje obrambnih priprav za delovanje v različnih vojnih razmerah. Posebno skrb smo namenili izdelavi in ažuriranju načrtov družbenih in gospodarskih dejavnosti v vojni po novi metodologiji zveznega izvršnega sveta.

Mobilizacijskim pripravam in nadaljnjemu uveljavljanju dopoljenih zasnov narodne zaščite, namenjeni za opravljanje nalog družbene samozaščite in za množično opravljanje nalog oboroženega splošnega ljudskega odpora v miru in ob naravnih in drugih nesrečah kot v izrednih in vojnih razmerah smo dali poseben poudarek.

Težišče dela je bilo pri razvoju in krepitvi civilne zaščite usmerjeno na nadaljnje uveljavljanje preventivnih nalog civilne zaščite, usposabljanje prebivalstva za množično osebno in vzajemno zaščito, kadrovsko-organizacijski krepitvi in usposabljanju štabov za civilno zaščito ter ustvarjanju materialnih pogojev in možnosti za izvajanje ukrepov civilne zaščite zlasti glede zaklanjanja, varstva pred požari, varovanju in manipuliranju z nevarnimi snovmi.

Razvoj upravnih zvez je kljub materialnim težavam potekal v skladu s sprejetimi programi.

Izkušnje kažejo, da moramo usposabljanje delovnih ljudi in občanov graditi na enotnem vsebinskem in metodološkem pristopu ter hitreje uvajati uporabo sodobnih pripomočkov.

Nismo in ne moremo biti povsem zadovoljni z usposabljanjem za opravljanje dolžnosti v posameznih sestavih splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, saj imamo še vedno slabo udeležbo na tečajih, ki jih organizira Republiški center za obrambno usposabljanje v Poljčah.

Načrtovane aktivnosti s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite smo v okviru akcije NNPP ter v vaji s področja zaščite in reševanja prebivalstva in materialnih dobrin tudi praktično preverjali glede usposobljenosti posameznih struktur za izvajanje nalog v primeru večjih požarov in ogroženosti okolja pred izlitjem nevarnih snovi.

VII. KRAJEVNE SKUPNOSTI

Ustavna zamisel krajevnih skupnosti kot specifične in temeljne samoupravne skupnosti, v kateri naj bi delavci, delovni ljudje in

občani zadovoljevali svoje krajevne potrebe in interese, se v praksi ne uresničuje hitreje kot v preteklem obdobju.

Dejanski položaj posameznih krajevnih skupnosti je različen in v precejšnji meri odvisen od specifičnih razmer. Zlasti vpliva na položaj krajevne skupnosti število organizacij združenega dela na njihovem območju, ekonomska moč organizacij združenega dela ter medsebojni odnosi in sodelovanje med krajevno skupnostjo in združenim delom.

Pri srednjeročnem planiranju ni bilo čutiti tesnejšega sodelovanja organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti z organi krajevnih skupnosti.

Večje število krajevnih skupnosti je vse leto izpostavljalo problem financiranja delovanja krajevnih skupnosti. Čeprav ustava predvideva več virov financiranja, se večina krajevnih skupnosti financira le iz občinskega proračuna, kar pa ne zadošča za pokritje materialnih stroškov. Posebno v težkem položaju so tiste krajevne skupnosti, ki upravljajo družbene domove.

Določen del materialnih stroškov v krajevni skupnosti nastane z izvajanjem delegatskega sistema za samoupravne interesne skupnosti. V ta namen smo ob koncu leta pripravili sporazum za udeležbo SIS pri financiranju delovanja delegatskega sistema. Istočasno smo pripravili tudi sporazum za udeležbo organizacij združenega dela pri financiranju splošnih dejavnosti v krajevni skupnosti, predvsem za vzdrževanje družbenih domov in poslovnih prostorov krajevnih skupnosti.

Za izboljšanje financiranja delovanja krajevnih skupnosti je torej potrebno s samoupravnim sporazumevanjem zagotoviti sredstva organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti za zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih.

Na nivoju mesta Ljubljane so skozi vse leto potekale aktivnosti za pripravo enotnih meril in osnov za delitev proračunskih sredstev za funkcionalno dejavnost — uresničevanje delegatskega in skupščinskega sistema v krajevnih skupnostih. Namen je zagotovitev enakih materialnih pogojev za delovanje krajevnih skupnosti na območju mesta Ljubljane. Usklajevanje stališč še vedno poteka.

Cilji, ki so narekovali ustanovitev Delovne skupnosti krajevnih skupnosti občine Ljubljana-Siška, še vedno niso doseženi. Čeprav DS pravno deluje tri leta, svobodna menjava dela še ni zaživela, saj se krajevne skupnosti in delovna skupnost še niso dokončno dogovorile o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih. Delavci Delovne skupnosti še niso sprejeli vseh samoupravnih splošnih aktov. Poseben problem predstavlja delitev sredstev za osebne dohodke delavcev, saj o tem odločajo sveti krajevnih skupnosti brez skupnih osnov in meril za delitev sredstev za osebne dohodke. Za boljše delovanje Delovne skupnosti KS se morajo krajevne skupnosti in delovna skupnost sporazumeti o svobodni menjavi dela, delavci Delovne skupnosti pa medsebojne odnose urediti s samoupravnimi splošnimi akti.

Za hitrejšo reševanje komunalnih programov so krajevne skupnosti v obravnavanem obdobju zbrale del potrebni sredstev s krajevnim samoprispevkom.

V okviru možnosti smo reševali prostorske probleme krajevnim skupnostim. Sredstva so bila dodeljena KS Dravljice, KS Milan Majcen, KS Vaše-Goričane, KS Vižmarje-Brod, KS Vodice, KS Stanežiče-Medno, KS Dolomitski odred, KS Na jami in KS Smednik.

VIII. ZAKLJUČKI

Ugotavljamo, da so bili na družbenoekonomskem področju uspešno doseženi kvantitativni kazalci, ki kažejo na nekoliko bolj

umirjeno povečanje temeljnih kategorij rasti. Ob tako doseženi rasti pa na področju kvalitativnih kazalcev nismo dosegli željenega razvoja, s čimer je do določene mere izostal načrtovan premik v boljše kvaliteto gospodarjenja. Leto 1985 smo zaključili z relativno znižanim deležem sredstev za nove naložbe in s padajočima stopnjama rentabilnosti in ekonomičnosti poslovanja, kar daje omejene možnosti hitrejšemu zagonu v prihodnje.

Na področju družbenih dejavnosti so se nemoteno odvijali vsi osnovni in dogovorjeni programi. Predčasno so bile realizirane tudi vse naloge iz programa izgradnje objektov družbenega standarda samopriskevka II. in III. S tem, da smo za to pravočasno pripravili potrebne osnove in tem vprašanjem posvečali vso pozornost smo v največji možni meri prispevali, da so se sredstva občanov iz samopriskevka II. in III. dejansko optimalno koristila.

Manj uspešno smo realizirali naloge na področju urejanja prostora, katere bi se dalo z nekoliko več volje in znanja vseh udeležencev dogovarjanja o namenski rabi prostora bolje izpeljati, navkljub novi prostorski zakonodaji z zahtevano novo vsebino in postopki urbanističnega načrtovanja. Čeprav se je dotok finančnih sredstev zmanjšal so bile naloge komunalnega gospodarstva dokaj uspešno realizirane, dosežen pa je bil tudi planiran obseg stanovanjske izgradnje. Rast splošne porabe občine je sledila vsem družbenim usmeritvam, opredeljenim z dogovori o politiki in sredstvih splošne porabe v SR Sloveniji in v mestu Ljubljana.

Zadovoljivo so bile opravljene naloge na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

V krajevnih skupnostih ostaja nedorečena problematika financiranja razvoja in vzdrževanje objektov krajevnih skupnosti.

Ocenjujemo, da smo z upoštevanjem vplivov iskanja ukrepov za vodenje ekonomske politike širše družbene skupnosti in prilaganja ekonomskih subjektov takšnemu stanju, dosegli dobre rezultate.

POVZETEK IZ DOPOLNITEV OCENE POLITIČNO VARNOSTNIH RAZMER v občini Ljubljana-Šiška za leto 1985 in tekoče obdobje

1. UVOD

Ocena politično varnostnih razmer za leto 1985 in tekoče mesece leta 1986 izhaja iz sprotnega ocenjevanja razmer, ki so ga opravljale družbenopolitične organizacije v občini in še posebej iz ocen, ki sta jih sprejemala Komite za SLO in DS ter Svet za SLO in DS. Izhajajoč iz specifičnih, za našo družbenopolitično skupnost opredeljenih ugotovitev, lahko ocenimo, da so kljub zaostrenim pogojem gospodarnosti in življenja v obravnavanem obdobju političnovarnostne razmere razmeroma dobre. Osnova za tako oceno so tako rezultati, ki smo jih dosegli pri gospodarjenju in obvladovanju problemov, kot tudi širina samoupravnega in političnega delovanja, ki zajema vedno širši krog naših delovnih ljudi in občanov. Zavedamo se, da je stopnja stabilnosti političnih razmer neposredno povezana in odvisna od ekonomskih razmer kot tudi učinkovitosti delovanja subjektivnih sil pri razreševanju ključnih vprašanj v naši družbi. Zato smo tem vprašanjem v preteklem obdobju posvečali še posebno pozornost.

Kot ena najbolj gospodarsko razvitih občin v SR Sloveniji imamo ob 87.000 prebivalcih kar 41.697 zaposlenih. Gospodarsko moč še vedno v največji meri predstavlja industrija, zlasti strojogradnja, elektroindustrija, bazična predelovalna industrija, živilska in tekstilna industrija, pa tudi promet in trgovina. Mnoge organizacije združenega dela iz posameznih naštetih področij po svoji zasnovi, rezultatih gospodarjenja, proizvodnem programu in razvojnih načrtih sodijo v sam vrh jugoslovanske industrije in so pomemben dejavnik pri premagovanju bremen stabilizacije in opredeljevanju trendov razvoja v naši družbi. Pri tem pa se kaže relativno visoka odvisnost proizvodnje glede možnosti zagotavljanja surovin, reprodukcijskih materialov in rezervnih delov tako na domačem trgu kot tudi iz uvoza. Industrija in celotno gospodarstvo občine je močno orientirano v izvoz, še posebej na konvertibilno področje.

Ob takih potencialih gospodarstva so ustrezno razvita tudi področja družbenih dejavnosti. V družbeno organiziranem varstvu imamo 55% vseh otrok, 15 osnovnih šol in 2 podružnični obiskuje 9.391 učencev, 3 šole srednjega usmerjenega izobraževanja so glede na pestrost izobraževalnih programov polno zasedene. Imamo dobro organizirano zdravstveno varstvo itd.

V občini, za katero je značilna bogata revolucionarna preteklost 22. junija 1941 je bil v naši občini sprožen strel proti okupatorju-aktivno delujejo družbenopolitične organizacije, mnoge družbene organizacije in društva in pomembno prispevajo k stabilnosti politično varnostnih razmer.

2. Uresničevanje samoupravnih družbenih odnosov

Ob zahtevno postavljeni resoluciji za leto 1985, obenem pa visokem naraščanju industrijske proizvodnje in izvoza v preteklih letih, z doseženimi rezultati v letu 1985 me moremo biti v celoti zadovoljni. Ob sicer še zadovoljivi rasti industrijske proizvodnje (3,6%), ki pa ne dosega resolucije opredelitve (5-6%), velja še posebej izpostaviti, da na področju izvoza nismo dosegli predvidenih rezultatov, saj je izvoz napram preteklem letu večji za 1,1%, kar močno odstopa od naloge, ki smo jo opredelili v planu. Ob tem pa velja kot pozitivno opredeliti, da so se v letu 1985 k sicer že standardno na izvoz naravnanim organizacijam združenega dela pridružile nakatero nove, sicer manjše organizacije združenega dela, ki so pomembno prispevale k obsegu izvoza, še zlasti na konvertibilno področje. Poudariti je potrebno, da nekateri sedanji ukrepi monetarne politike ne spodbujajo izvoza in celo ogrožajo ekspanziven nastop naših organizacij združenega dela na zahtevnih konvertibilnih trgih. Pokritost uvoza z izvozom je, če ne upoštevamo Petrol DO Zemeljski plin, ugodna tako, za uvoz v celoti kot tudi samo za uvoz iz konvertibilnega področja. Ob močno izrabljeni opremi in zmanjšanju investicij je bilo tako povečanje proizvodnje doseženo z 1,9% povečanjem zaposlenih, istočasno pa se je zaposlenost znižala za 2,3%.

Ob takih rezultatih gospodarjenja smo lani v občini dosegli povprečni osebni dohodek v višini 59.302 din, kar je za 98,5% več napram letu poprej. Osebni dohodki so zaradi specifičnih razmer naraščali v družbeni dejavnosti nekoliko hitreje kot v gospodarstvu. Tako povečanje presega okvire, ki jih opravičujejo doseženi gospodarski rezultati in kaže, da niso uspeli zavustaviti težen po prilaganju, pogosto pa tudi prehitvevanju osebnih dohodkov naraščanja življenjskih stroškov. Taka gibanja so bila značilna še zlasti v zadnjih mesecih leta 1985, nadaljevala pa so se tudi še v prvih mesecih letošnjega leta. Po podatkih za mesto Ljubljana so minimalni osebni dohodki ob takih gibanjih rasli hitreje (99%) kot življenjski stroški (78,2%) in so tako realni osebni dohodki v Ljubljani po nekajletnem padanju lani porasli napram letu 1984 realno za 11,1%. To se je pozitivno odrazilo še zlasti ne nekaterih področjih, kjer so osebni dohodki občutno zaostajali za rastjo v gospodarstvu, še posebej med upokojnici, v šolstvu, zdravstvu in drugod. Pri tem pa velja poudariti, da so se v precej organizacijah združenega dela lani borili proti nizkim osebnim dohodkom in da je po podatkih za mesec september preko 9.000 zaposlenih v naši občini prejemale manj kot 50.000 din na mesec.

Število organizacij združenega dela, ki so leta 1985 poslovale z izgubo, se napram preteklem letu ni povečalo, čeprav je izguba v absolutnem merilu močno narasla. Skupno je bilo izgub za približno 1,7 milijarde din, pri čemer velja ugotoviti, da so se izgube pojavile na novih področjih. Medtem ko smo v preteklosti srečevali izgube zlasti na področju gradbeništva, jih lani na tem področju ni bilo. Kar 1,3 milijarde din izgub je nastalo na področju elektroindustrije, kar terja, ne glede na to, da jih je bila večina izgub pokrita znotraj delovnih organizacij združenega dela, podrobnejšo proučitev.

Težave v poslovanju, so pogosto povezane s problemi delitve sredstev za osebne dohodke, so vplivale tudi na nezadovoljstvo delavcev. Obseg izražanja nezadovoljstva se napram preteklemu letu ni povečala, je pa kljub temu resno opozorilo, da je potrebno odločneje uveljavljati socialistično samoupravljanje in vlogo delavca. Kot skupna značilnost teh pojavov se namreč kaže, da niso več vzrok izključno osebni dohodki, temveč vedno pogosteje nejasne razvojne perspektive.

K nezadovoljstvu delovnih ljudi in občanov med drugimi lahko prispeva razreševanje problemov na področju stanovanjske graditve in na področju komunale. V občini Šiška se ob problemih vrtoglavega naraščanja cen na področju gradnje stanovanj še posebej izpostavlja vprašanje bodoče stanovanjske graditve, saj pripravljenih zemljišč praktično ni več. Na področju komunalnega gospodarstva je največ problemov v obmestnem področju, zlasti pri oskrbi z vodo, vprašanj kanalizacije, toplifikacije, cest itd. Čedalje bolj prisotna so zaostrena vprašanja varovanja okolja oziroma njegovega onesnaževanja. V razmerah, ko je velik del industrije v neposredni bližini varovalnih zajetij pitne vode, so ta vprašanja, še zlasti zaradi konkretnih primerov onesnaženja, pomembno vpliva na razpoloženje občanov.

3. Značilnosti razmer, delovanja in razvoja političnega sistema

Ob izteku tretjega mandatnega obdobja dela delegatske skupščine so stopala v ospredje vprašanja, ki zavirajo hitrejši razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in delegatskega sistema, ki se izražajo s pojavi krepitve etatizma, rasti inflacije, padanja akumulativne sposobnosti gospodarstva, administrativnega omejevanja splošne, skupne in osebne porabe ter s tem padanja življenjskega standarda delovnih ljudi in občanov.

Prav zato so bile prisotne analitične razprave, kaj ovira kvalitetnejše delo vseh zborov skupščine, še posebej zbora združenega dela. Izražena potreba po krepitvi vloge temeljnih in konferenčnih delegacij kot tudi borba za opredeljevanje takih vsebin dnevnih radov